

Títélé κε Ρῶλι uu Rῶm pikó n wói

Lelee rítelé ntí kέmεε ní we

Kumújé κρε-ι κε Ρῶλι uú πρε unsē táánũ n tenese kuú πρε Kirisi pikó πρε Rῶm keteni-i ní we rítelé ntí wói. U πρέ lalε uké uncee rinóh hái ne Rῶm-πῶ kúu πρε n hápaalē, uké kῶ πρε Esipaanyi ha uké ha Nsímé Kεcire riyóó. Títelé κε Ρῶλι uu Rῶm pikó n wói ye icélaa inyine le κε Ρῶλι uu m pa ne iketῶ-πῶ. U i pale kekéripi re: "Sisoipipi sin Yeesu ne kefa n tene κε Uléécaá uu si nyu re si aseí tikilenle. Linfatene mmē ne kῶ tulaalenle" (1:17).

Ifaaci iyē mekériine ye mmé:

1. Ρῶλι ye nýisele re íye kai piyómeyáhaa isé pitiki ne lē kapi ye ne Yeesu Kirisi rintíki apí ne Uléécaá kefa tene kecῶpe we. Uléécaá icápine ye Rῶm-i ní we kέmεε, Kirisi pikó πρε ápi Pisuiifi ye kulúí wele. Amá Pisuiifi ye kῶ Rῶm kέmεε kulúí wele, picῶ api panse Kirisi pikó, pin kῶ ne nῶjlē pin Pisuiifi piyomeyáhaa isé tíkile. Yare li pise re mpuri sane pikó πρε m panse Kirisi pikó pῶóké kῶ isé iyē n tikilē née? Ρῶλι ye maa re nfatene mee ye usoi riyu lo (1-8).
2. **Isirayeli** pikó πρε mpuri κε Uléécaá uu n wée. Pi ne Kirisi pikó metone nkó kuu nté wói (9-11). Pisuiifi meyā ye Nsímé Kεcire kepire ritale (9:30-10:20). Uléécaá ye kῶ ne wele un umpuri la. N ne ipuri icῶ yé keyáa Yeesu Kirisi kέmεε Uléécaá ipéelée ceri.
3. **Yeesu Kirisi** icápine kέmεε mεfine nkó mee nté wólaalē. Ρῶλι ye kei símisile lē kapi ye Uléécaá n yáasi ne lē kapi ye ne picῶ nkíhnihe kέmεε n tóne. U περε nfatene kέmεε m pelaalē písei re piké περε ápi

nkemee m pelaalẽ ne m purú. Uu kò ne pi ténì re li pise re ñla nké pikecáá n nyáni. Likumúhè re Uléecaa yèè akópe kémee sisoipipi lesele, Nfáasone nn si léni, asi ye pee fe así m pénéelè sin ne we, nn kò ne si léni, si ne Kirisi pin ne pénéelè pin we (12-15).

4. Pòoli ye upimarecò pee Upíima pikei n wa iyáhaa kulúi pasiipòle (16).

Iyáhaa

¹ Nè Kirisi Yeesu ukeikó Pòoli, née rítelè ntí nó wólu. Uléecaa yeé né sée re ké pansè utumè. U né wéele re ké Unsímé Kεcire riyóó. ² Uléecaa ye pee háì mekke-me Uléecaa Nsímé atelé kémee antepuye maase re u yé Nsímé Kεcire mmè tó pa. ³ Ukepipi Urópiima kecáá nsímé ye mu. Pi u marile mesoi. U uyóopi Tafiti kepirè le. ⁴ Ke Uléecaa uu pikpòkpò kémee u n yukuse nnya kuu u sée re Ukepipi, uu kò Unfaasone ne tiki uú ne linnaje u he. ⁵ Urópiima Yeesu Kirisi ke Uléecaa uú ne ritiki uú ne ípeelée né nyíse re ké pansè utumè, ké kò tíyese ipuri nnéi pisoì piké Kirisi rinyiri nnya ne kefa tene, piké pee uyè Uléecaa m pakarelè. ⁶ Nó mpí ke Yeesu Kirisi uu nní n sée, nǎ ne kò lipite pè kéméé wele.

⁷ Nǎ Ròm pikó mpí nnéi ke Uléecaa uu nní ñ la uu kò nó wée re ani pansè upikó kam títelè ntí wólu. Urósáa Uléecaa ne Urópiima Yeesu Kirisi piké ípeelée nó nyíse api nkíjnìje nó he!

Li Pòoli ripóó wa re uké ha Kirisi pikó pee Ròm-i ñ we rilóólú

⁸ Pi ketè nké nnéi nónnéfatenè nsímé símisile ñsone. Lè nnya kam la ké ne Yeesu Kirisi ritiki ké ne nǎ nnya Uléecaa pòonese kelene. ⁹ Uléecaa uyè kam n yáási nen Ukepipi Nsímé Kεcire yóólè yé itansei né li re mesère kam

nónnésímé símisi ¹⁰ nen kò rúpá píyeyi nókenécáá yáási. Ne ye pise re uké lē umela kémee ncée né he ké nókenéméé hapò. ¹¹ Lē nnya, li pree meykíyiki ripóò né we re ké píyēne nó hapò ké lē ke Nfáasone nn né n he nó ritéjise nòké iníjí wa. ¹² Ne la ké maa re ne nókenémee sónepòle re nfatene mmē ke tó ne nnó ari kesé m má nké tíyese tóké ikari kpariisene.

¹³ Pimárecò, ne la re ani kò te ne pree menécíre cápinele ké pilóólú nó hapò, amá hái ne nképéni-me ám kahane ncée n yē. Ne péé la re pinékei piké kò nó kémee kuláa wa yare kapi ketē kecáá isoipuri icò kémee kuláa n wa mecò. ¹⁴ Li né pise re ké rúpá píye kéméé ha, ayu ne sicare kémee písoi ne písòhòò ne pepere ápi líka n nyu kémee kai pise re ké ha. ¹⁵ Lē nnya kai ripóò né we re ké kò nó mpí nòò nní Ròm kuyu-i ní we Nsímé Kεcire riyóó.

Nsímé Kεcire ye ínnaŋe le mee Uléécaá kémee n léeri

¹⁶ Nsímé Kεcire mmē ín isei né we. Nnaŋe nnyine ye mu ke Uléécaá uu ye ne pē nnéí pree ne kefa u n tenelē ayu n lo. Pisuífi kuú ne koraane uú ne mpuri sane pikó kémee tulu. ¹⁷ Asei kecáá, kei kai ye ne nyíse re Uléécaá yèè písói pansesele asei pite. Uyee ne Uléécaá kefa n tenelē mecire kóló kuu ye nfatene mmē ŋmane nnya yē te u asei ute le. Lē kai nní Nléécaasimé ritelē-i wólaalē te: Nkó yee nfatene nnya m panse asei ute yee nfáa má.

Sisoipipi nnéí ye akópe wale

¹⁸ Uléécaá kuwəi ye keyómecaa-pò wemele. Pepere ápi u n waiselē ápi kò umela tikilē pree yé ne ku risáne. Pi nsímései nyule, amá pin pree pimewee kópe ne tápaalē te písói ápi kape asei ceri. ¹⁹ Pi lē ke kesoi pipi ake yé ní fe ake Uléécaá kecáá céru pinyuwe máálenle. Likumúŋé re Uléécaá ricuruu yee li pi cereise. ²⁰ Asei kecáá, Uléécaá likó ái kúyene we, amá umewai kémee kuu ye umecire lese

uu nyíse kesoipipi aké ne u yenu. Uyee ketē ne keyóme wa nnya, pi yé fe api kei ne yenu re u nnaŋe teneciré mále un kò Ulééca. Sisoipipi ási yé ncée yē síké re ási líkēcáá nyu. ²¹ Si Ulééca nyule, amá ási ye pɛe ríyú u waise, ási ye kò u pònɛse yare kasi yé pɛe u m pònɛse re u Ulééca nnya. Amá inírísímé ke písoi apí ne mésunu apí ne pimɛcɛre fómni, pikemújé ake pɛe kunírí kapi m má nnya kuŋmaha-i lomɔ. ²² Pin pimɛcɛre nyáni yare pi mewéésɛsɔhɔ mále, némpákane pinírí ŋmaa ye pi. ²³ Api yúlu re apí yé riwula piké Ulééca kɔɔciré pakare, apí nya api conse api pɛe kesoipipi kee ye n kpu ne sinúipi ne ána ana líkò ne límɔŋui-muŋui séru re piléé api ye wula api lē pakare.

²⁴ Lē nnya ke Ulééca uu pi riyá re piké mékperinkɔewai kapi pisifa-i m músu n wai piké ne piipɛŋe cire isei m pórii. ²⁵ Pi nnóme líkò kpísi apí ne Ulééca kecáá nsímései conse, api wúla api lē ke Ulééca uu n wa yáási, api pɛe Ulééca ye m̀pá yo n wa piyáhaa yulu, in kò ne uricuruu kaí ne sá re piké yáási hái ne m̀pá píyɛi-pò. Amí.

²⁶ Lē nnya ke Ulééca uu piseicirékei pi tã, pinósi api pipila yá, pi ne pinósiɔ apí ha n sói, ái kò pɛé ne sá re líké lē. ²⁷ Pitisi pò kò limeɔ pipinási yá, apí ha ne nnáapí pipitisiɔ n sói, lin písoi isei we. Lē nnya, pimɛmare kópe mē kulaa kapi lē yē.

²⁸ Kápi nní n wéési piké Ulééca céri nnya, Ulééca ye pi riyále pikemújé ake cókɔi, api pɛé n wapisi ái ne sá. ²⁹ Mewai kópe ncɔpuri ne rikpákárá ne nwóónaapí ne kufatoi kɔɛe pisifa-i we. Pikáipinkɛe ne písoikó ne pipásaine ne piyaaluke ne mémare kópe mee pisifa-i cɔpaalē. Pimɛcɔpɛcɛre kapi wóhaane, pin áyu kónaane, ³⁰ pin kò Ulééca iláarɔ wai. Ápi ye úka waise, pin áyu wéési, pin pimɛcɛre nyíse. Pi mewai kópe piwai kémɛe

pelaalenle, ápi ye písaa ne píni pakare. ³¹ Ái we re usoi uké ne pi ritá, ápi níla má [ápi ye líka naresi] ápi ye íwe té. ³² Pi kò pèe isé ke Uléécaá uu n yekei nyule. I maa re pèpèe limewai mē n wai ye ne sá re piké pi kó. Pi kò pèe li waile. Lē memáá, pi ye kò pèpèe lē n wai kecáá rikpále.

2

Uléécaá ketahai kuú ne sisoipipi n túhaanene

¹ Ḿpá pòn usoi úye mpuri, pò nkó pòw nní ne picò n túhaane pòn akópe pi palē, ái we re piké íwe pò té. Pòw nní ne picò n túhaane pòn akópe pi palē, mepócíre kaa lē akópe palē. Liriyíkí re pòw nní ne picò n túhaane, pòw ne kò pimewò waile. ² Tò meyíkíyiki nyule re nsímései ke Uléécaá uu ye ne pèpèe lē n wai túhaane. ³ Pò nkó pòw nní ne pèpèe lē n wai n túhaane pòn kò pimewò wai, pò músu re pòw né Uléécaá ketahai kémeé lee? ⁴ Néé Uléécaá mewai sone píima ne uisoi niye-niye ne unfanare kaa lómiiise. Áa nyu re umewai sone píima mee la re a mēfine conseé? ⁵ Amá ripókíyí ntake ne kaa n yúlu re áa yé mēfine conse nnya, mepócíre kaa lē kuwóí píima cápíne keyáa kē ke Uléécaá úu ne nsímései ukuwóí kémeé písói n túhaanene. ⁶ Ketúhaane ke-i ke Uléécaá uu yé ḿpá úye mewai ihéé u pa. ⁷ Uu pèpèe lisone piwai ne n ηmóópúlē nfáa teneciré he. Pi lē waile re uké umeyòopi pi he uké kò ríyu pi waise uké kò tíyese piké panse picaaiciré. ⁸ Amá Uléécaá yé pèpèe ne u n kénene ápi la piké nsímései kutu ricò, pin pèe lelee ái ne n sá kutu còlē kecáá ukuwóí píima súise. ⁹ Píweluke ne nwuutúū mee mpí nnéí pèe mewai kópe n wai likó. Pisuifi kaí ne mēfoí máne, ai pèé ne mpuri sane pikó kpá. ¹⁰ Tíyu ne ipakare ne nkíyiniye mee mpí nnéí pèe lisone n wai likó. Pisuifi kaí ne mēfoí máne, ai pèé ne mpuri sane pikó kpá. ¹¹ Uléécaá úu písói ne picò kóólene.

¹² Μπί ννήί πρε άπι ισέ κεκάά n nyu άπί ne akópe wai ye kpinine άπι ikekáá ne pi túhaanene. Amá pepee ikekáá n nyu άπί ne akópe wai ye kpinine άπι ikekáá ne pi túhaane. ¹³ Asei kekáá, άi mpí pe ye isé kutu ηmane riñco pe Ulééca inipee-i asei pite. Amá mpí pe isé n tíkilē kapi ye ha maa re asei pite. ¹⁴ In te mpuri sane pikó pe άπι Ulééca isé n nyu ye pe isé iyē tikilē, li wa yare i pisifa kémeé wele pin ne i sōne, mpá kapi nní i n nyu. ¹⁵ Pi lē nyisele re lele isé iyē kémeé n we ye pisifa kémeé wele. Pikemúhē yēē pi nyisele άπι céru re pi ye pinyine-i akópe wale, ake ye kō pinyine-i alari pi pa. ¹⁶ Lele ha leerine keyáa kē ke Ulééca uu Nsímé Kεcire kam n yóólē m páine uú ne pisoι túhaane. Kirisi Yeesu kuú ne tikine uú ne lē nní ke pisoι άπι n wai pin pékesi kekáá pi túhaane.

Pisuifi ne isé kekáá nsímé

¹⁷ Pó nkó póo nní mepócíre rinyíri n he re Usuifi, pōn ne isé tálē, pōn Ulééca nnya rikókōri wai, ¹⁸ pōn umela nyu, pō kuu uisé kémeé n céesi re a ye lele licō ne kekpeē n we ceri, ¹⁹ póo nní mepócíre n nyáni re póo pinyíye tōrikee, pōn kō pepee kuηmaha kémeé n we metéi, ²⁰ ne piníri ne siwá ucélaa, re pō isé kémeé menyuwe ne nsímései yē nnya, ²¹ pō nkpéni nní lē picō céesile, aa pe mepócíre picélaa pōne. Pō ye re άπι kape ye yáai, amá pōn pe yáai! ²² Pō ye kō re άπι kape ye iwásá wa, amá pōn pe iwásá wai! Pō ye re pō piléé kōhale, pōn kō pe pilikó yááinkēe! ²³ Póo nní isé nnya rikókōri n wai, pō ye kō isé rilóóle áa ne Ulééca riyu kopu. ²⁴ Li Nléécaasimé kémeé wólaalē te:

Nō nnya, Ulééca rinyiri ye mpuri sane pikó kémeé caaile.

²⁵ Asei kekáá, in te nō isé tíkilē ke piké άπι yé kuláa nó wa. In te nō isé rilóó, nópinéké ye we yare kukéciré. ²⁶ In te ukéciré ye lē ke isé ii m pise kekáá sōne, áni yē te ukukéciré

yé Uléécaá kéméé n we yare pi u rikélee? ²⁷ Mpuri kéciré ukó un isé n tikilē, úu yé tíyese pó nkó pów nní isé n nyu áa ye ppe i ritiki, pòn kò kélē, aa yénu re pò akópe málee? ²⁸ Lē nnya, ái ipiye kecáá piké mpí ppe ye nyíse re usoi ye Usuifi le. Ái kò ipiye kecáá piké mpí ppe piké yíkíyiki. ²⁹ Amá lē ke usoi uu kefa kémee n we lee ye nyíse re u Usuifi le. Lē kapi ye maa re usoi ye meyíkíyiki kélénle. Uléécaá Nfaasone meké ye mē, ái isé mekó. Ái pisoni kéméé ke Usuifi uyē mpuri ipakare ii ye leeme, amá Uléécaá kémee le.

3

¹ In lee ni, kuláa ye kúye re usoi uké Usuifi? Yo ke piké api ye yoriye? ² Kuláa ye linnéi kéméé wele áku kumúnjé má. Kufói yee re Pisuifi ke Uléécaá uú ne mefoi símisi uu Unsímé pianipe-i wai. ³ Asei ye kò nye re pikewope pinyine ápi ase i ritiki. Lē nnya, piasei kutikiciré yé tíyese Uléécaá pów kò ase i pitíki yáá? ⁴ Ái nkpáni lē. Ái céreise re rnpá usoi úye ye unóome le, amá Uléécaá pów ne ase i tikilenle. Li likecáá wólaalē te:

Li pise re apónó aké n nyíselē te pò ase i ute le.

Nka nín wene kapi yé ne mepótúhaane kémee pò n cési.

⁵ Amá in te arósei kutikiciré yé tíyese ai nyíse re Uléécaá ye ase i tikilenle, tó ppe maa re íye? Te ke Uléécaá uu yé nní likecáá ukuwó ró n nyíse nnya, úu ase i tikilē? Lē ke sisoipipi asi ye m pise mecò kam nní pise. ⁶ Ái nkpáni lē. In ppe lē, íye ke Uléécaá uu yé ne pisoni nnéi túhaane? ⁷ In te nnénóome yé tíyese ai nyíse re Uléécaá ye ase i tikilenle, ai kò ríyu u waise, yo nnya ke Uléécaá uu yé ppe kò ne ró túhaane re tò pikópekó le? ⁸ Yo nnya kári yé fe tóké maa re: Lē nnya, tóké akópe wa lisone liké ne akemee léeme? Pisoni pinyine ppe tiróyu n kópu ye re tó ye lē ma. Uléécaá ye alari mále uké lē nnya lipite kutu ripasa.

Pisoì nnéí ye pikópekáó le

⁹ Tó nkpéni maa re íye? Te tó, Pisuifi ye mpuri sane pikó fe, née íye? Ái nkpáni lã. Tó pisímé masile re akópe ye ínnaŋe mále an ne kesé Pisuifi ne mpuri sane pikó múílã.

¹⁰ Li Nléécaasimé ritelé kémee wólaalã te:

Usoi úka úu aseì tikilã.

Ípá ucíreníŋe yíkíyiki nkó nní úu we.

¹¹ Úka mpuri úu mesòhò má.

Úka mpuri úu Ulééca wéési.

¹² Pinnéí ye ncée kecire pitíki riyále.

Api kesé pinnéí isoi kpará n wai.

Úka mpuri úu lisòne wai,

ípá ucíreníŋe yíkíyiki nkó nní úu we.

¹³ Pinnòsimé ye rikpíí le tee n háalã.

Pialempi kapi ne nnòme wapisi.

Melò ye pinnò-i kúlaalenle yare iwáa yee n kóni.

¹⁴ Awéeri ne nsímé kópe yee pinnò-i yipaalã.

¹⁵ Piana áa kusa ménye pikoikee kémee wélú.

¹⁶ Ípá yei kapi lomò, picaainkee ne picò íwe piwai yee pilikó.

¹⁷ Ápi ncée mee ye ne nkíŋniŋe ní ka nyu.

¹⁸ Ápi piisoi kapi n le kémee Ulééca wuru.

¹⁹ Tó kò ppe nkpéni nyule re li Ulééca isé kémee wólaalã te peppe isé metíki m má nnya ke isé iyē ii wólaalã, nsímé nké ne ípá úye n lukaalã nnya. Sisoipipi nnéí ye Ulééca inipere-i sikópekáó le. ²⁰ Úka mpuri úu fe uké lã ke isé ii m pise wa. Lã nnya ke úka úu yé fe uké Ulééca kémee alari yē. Isé ye tíyesele usoi uu céru re u ukópekáó le.

Lã ke Ulééca uu ye sisoipipi ayu n lo

²¹ Lã ke isé ricuruu ne antepuye apí ppe mekee-me ní ma yee nkpéni nní wa. Ulééca úu ne isé ritiki uké ne sisoipipi waise aseì pite. ²² Pē nnéí ppe lã kuú ne Yeesu Kirisi rintíki

uu wai ñmane kóló ne kefa n tene kuu ye sée re aseí pite. Likumúnjé re Uléécaá úu písoi ne picó kecõpe kóólene. ²³ Sisoipipi nnéi ye akópe wale, asi Uléécaá meyoõpi paa. ²⁴ Amá Uléécaá ye uipreelé kémee pi pansesele aseí pite, faalaa ápi kó líka héele. Yeesu Kirisi ye umecire kpísi uu he nnya ke Uléécaá uú ne piayu ló. ²⁵ Uyẽ ke Uléécaá uu wée re uké umenye ne inyóõnse wa iké pẽ nnéi pree umenye mẽ ne kefa n tene akópe sárei uké ne nyíse re u aseí ute le. Úu pree mekee piakópe akpanii pi wa. U pree ne kényu pi purule. ²⁶ Lẽ kuú ne nyíse re u aseí tikilenle, úu nkpáni conse. Uléécaá ye kó lalé uké nfáani ketẽ nké kémee nyíse re u kó ne urinõõ kuu m ma kecáá wele. Likumúnjé re pẽ nnéi pree Yeesu ne kefa n tenelẽ ñmane kuu ye yẽ te aseí pite. ²⁷ Tó, Pisuífi ye pree nnyine má tóké ne picó rikókõri n waii? Aai, ríka ñn we! Isé pitiki nnya née mewai sãne nnya? Ái nkpáni lẽ. Likumúnjé re ái isé kai pise re usoi uké ritiki, amá nfatene kai pise re usoi uké m má. ²⁸ Tó kó yẽ te ái ke kesoi pipi ake yé lẽ ke isé ii m pise n wa nnya kake yé Uléécaá keyu-i aseí m má, amá kaké ne kefa n tene nnya kake yé aseí m má. ²⁹ Née Uléécaá ye Pisuífi ñmane Uleecaá lẽ? Yare úu mpuri sane pikó Uleecaá, née íye? Eee, u kó mpuri sane pikó Uleecaá le, aseí kecáá. ³⁰ Uléécaá use ye we ye nfatene nnya pikéké pansesene aseí pite. Limecó kuu pikéciré nfatene nnya pansesene aseí pite. ³¹ Yare tó nkpéni lẽ maa re nfatene nnya, isé nkó ye pree tenele née? Ái nkpáni lẽ! Tó meníje isé nnañe nnéi i palenle.

4

Tóké Apiraham nfatene ne m paílẽ

¹ Tó nkpéni urósaayaha Apiraham pó nkó maa re íye? Yo kuu Uléécaá kémee yé? ² In pree Apiraham liwaiwai

nnya ke Ulééca u u pansese aseí ute, Apiraham yé pɛe fe uu lirikòkòri n wai. Amá áí nkɔ́páni lē we Ulééca kémɛɛ. ³ Nléécaasimé ritelé ye maa re: Apiraham uú ne Ulééca kefa tene, Ulééca u u lē nnya u pansese aseí ute. ⁴ Ápi ye kò nkó yee pikéi n wa uu liihéé yósu maa re faalaa kapi u he. Ulikó ye ni kapi u pa. ⁵ Amá nkó yee úu pikéi píka n wa uké ne m panse aseí ute un pɛé ne uyee ye ukòpɛkò m pansese aseí ute kefa tenelē, liute yèè unfatene nnya pansese aseí ute. ⁶ Lē ke Tafiti uu tee re nkó yee úu pikéi píka n wa, Ulééca u u pɛé ne u pansese aseí ute ye únarekome le.

⁷ Pē nnéi ke Ulééca u u akópe n sárei uu kò akecáá yárii ye pínarekome le.

⁸ Usoi nkó akópe ke Upíima úu n kééni ye únarekome le!

⁹ Pikéké ŋmanɛ kapi tee re pi pínarekome le née ne pikéciré pǒ kò? Tò pimáa masile re kefa ke Apiraham uú ne Ulééca n tene nnya ke Ulééca u u pansese aseí ute.

¹⁰ Íye kuú pɛé we Ulééca uú ne u kpísi re aseí ute? U pɛe kélē née úu kélē? Ápi pɛe kahanɛ u rinké. Úu pɛe kélē.

¹¹ Kɛpire kapi u riké ai nyíse re Ulééca ye unfatene nnya u pansese aseí ute api kelene u ké. Apiraham ye lē nnya pansese pɛpɛe Ulééca ne kefa n tenelē usaa úu kò pɛe kélē. Yare ke Ulééca u u Apiraham m pansese aseí ute úu kò pɛe kélē mɛcɔ kuu kò pē pansese. ¹² Apiraham ye kò pikéké usaa le. Ái pɛe pikéké nnéi. Amá u pɛpɛe nfatene m má yare kuú m má api kelene u ké usaa le.

Usoi nfatene mɛɛ ye lē ke Ulééca u u yekei re u yé wa u yeneise

¹³ Asei kecáá, áí isé ke Apiraham uu pitíki fe nnya ke Ulééca u u yekei re u ne upipirē yé masí ketē nnéi n te. Amá kuu nfatene m má Ulééca uú ne u pansese aseí ute nnya ye ni. ¹⁴ In te isé ke usoi uu ye ritiki uú ne lē ke

Uléécaá uu n yekei re u yé wa yenu, nfatene ín pɛɛ líka yoriye, urinɔɔ kuu n yekei ye pɛɛ méwoo wale. ¹⁵ Li we re isé ye Uléécaá kuwɔi yukusele. Isé insá n we, ápi ye maa re pi i rilóó.

¹⁶ Lɛ nnya, nfatene mee ye tíyese usoi uú ne lɛ ke Uléécaá uu n yekei re u yé wa yenu. Ípɛɛléɛ ihɛɛ ye nyi. Lɛ nnya, rinóó yekei yekei tɛ pó ne kɔ Apiraham pipirɛ nnéi rikó le, ái pɛpɛɛ isé n tíkilɛ ñmanɛ, amá ne pɛpɛɛ urósáa Apiraham meɔɔ nfatene m má ye pi. U ntónéi usaa le. ¹⁷ Li Nléécaasimé kémeɛ ukɛɔáá wólaalɛ te: Ne pó kpísile am waise isoipuri kulúí usaa. U ntónéi usaa le Uléécaá kuú ne kefa n tenɛ keyu-i. Uléécaá uyɛɛ ye pikpɔkpɔ nfáa n he, uu wai leleɛ ái pɛɛ í we, aí weri. ¹⁸ U pɛɛ ne Uléécaá tálɛnle un ne mé te Uléécaá yé u waise isoipuri kulúí usaa. Li we re Uléécaá ye pɛɛ u maa re: Pipópírɛ yé masí kulúí n we. Ái kɔ pɛɛ lɛ kutá we uké ne m mé. ¹⁹ Apiraham nfatene ye pɛɛ ne wele nn páápú, amá un kɔ ne aɱmɛ píle kumújé má. U kɔ pɛɛ nyule re u ne nkɔ nnyáã piwai masile, úu yé nkɔpéni fe uké kewá yɛ. Unósi Sara páa kɔ nkɔpéni kuwánmare we. ²⁰ Amá mpá ne lɛ, úu Uléécaá rinɔɔ kesi, amá u meníɱɛ nfatene píima ne Uléécaá ríyu waisele úu nkɔpáni ritiɱa-tiɱa. ²¹ U ne kefa tenɛle re Uléécaá ye ínnaɱɛ mále uké ne lɛ kuu n yekei re u yé wa wa. ²² Lɛ nnya ke Uléécaá pó kɔ u pansese aseɛ ute. ²³ Tinóó ntí kapi nní í wói re: Uléécaá ye u pansese aseɛ ute, ái uyɛ ñmanɛ nnya kapi wói re Uléécaá ye u pansese aseɛ ute. ²⁴ Tó mpí kuu nní í pansese aseɛ pite, tó nnya kapi kɔ lɛ wói re tɔ Uléécaá uyɛ Urópíima Yeesu pikpɔkpɔ kémeɛ n yukuse ne kefa tenɛ nnya. ²⁵ Arókópe nnya kuu tíye api u kopu, Uléécaá uu u yukuse re uké ró pansese aseɛ pite.

5

Nkìnnìjẹ mee tó ne Uléécáa kecòpe ní we

¹ Ntófatenẹ nnya ke Uléécáa uu ró pansese aseí pite. Nkìnnìjẹ ye nkpréni tó ne uyē kecòpe wele. Urópííma Yeesu Kirisi ye tíyese kai lē wa. ² Uyee tíyese ke Uléécáa uu nfatene nnya uipeelée ncee ró he ari fe arí ne pène nsone. Li nkpréni tó láárúle re tó kam ari umeyòwpi kémee ketóne yenu. ³ Háí ne nkpréni ricuruu kari nní íwe n le, li ró láárúle áí kumúhẹ má. Tò nyule re íwe kémee ke usoi uu ye piñmódúpú peikee, ⁴ uu piñmódúpú kémee Uléécáa pitíki ceru ne aseí, uu aseí pitiki kémee fe uu ye Uléécáa ne n tálē un mē. ⁵ Uléécáa pitá ápi yé ró kíraaase. Nfáasone mmē kuu ró n he kuú ne unla arókiñ kémee wa.

⁶ Kári pree ínanje m má tóké ne akópe kémee le ke Kirisi uu pikópekòó nkprò yósí uu kpi. Uléécáa ye liitunje iyē yekei. ⁷ Li pree páápúle piké ne usoi sone ricuruu nkprò ní yósí. In n la, unyine yé pree fe uu ikari wai uu usoi sone unyine nkprò yósu uu kpi. ⁸ Amá lē kémee ke Uléécáa uu ró n nyíse re u ró lalẹ ye nní: Karí pree aróképe kémee ní we ke Kirisi uu ntókpò yósí uu kpi. ⁹ Ke Uléécáa uu nkpréni nní Kirisi inyóðonse menye nnya ró m pansese aseí pite, áí céreise re Kirisi yé kò Uléécáa kuwò kémee ró lese. ¹⁰ Pree uye-i karí pree Uléécáa pilaarò ke Uléécáa uu Ukepípi nkprò ne ilaarò iyē kpu. Kuu nkpréni nní ilaarò iyē pikópe m masí, áí céreise re u yé kò Ukepípi nfaa ne tiróyu ló. ¹¹ Lē memáá, li kò nkpréni ró láárúle lin kò rikókòri ró we re tó ne Uléécáa ye larukusene. Urópííma Yeesu Kirisi ye tíyese kai lē wa. Uyee tíyese ke tó ne Uléécáa ari larukusene.

Atam ne Kirisi kecáá nkó

¹² Limecò kaí we. Usoi use, Atam nnya ke akópe aa ketē kecáá lomme aá ne nkprò weri. Ke písoi nníí apí akópe n wa nnya, nkprò nn písoi nníí téh. ¹³ Uléécáa uké kelene

Moisi isé ñ léseme, akópe ye pɛe ketē kecáá wele. Amá ke isé íi pɛe kahane n léeme nnya, Uléécaá úu pɛe akópe keeni. ¹⁴ Ḿpá ne lē, kai Atam kumúné-i n kpísi aí ne Moisi-i tui, nkɔ́ ye pɛé wele nn písoi kóni, ḿpá pinsá Atam meɔ́ rinóó ke Uléécaá uu n he rinlóó.

Atam ye pɛe usoi ucɔ́ uyee n weme kumíiri le. ¹⁵ Amá lē ke Uléécaá uu n he faalaa ái kusa piye. Usoi use kuú ne ritiki uú ne he. Uyee Yeesu Kirisi. Kei kuú ne ulisone písoi meyā ticú ne nfanare. ¹⁶ Uléécaá ihɛ faalaa mewai ye ne mempehē ne lē ke usoi use kóló akópe aa n wa. Akópe ase kóló ke usoi uu wa apí ne u túhaane aí ne u kpi. Amá lē ke Uléécaá uu usoi n he faalaa uakópe kului mewai-máá yee tíyese kuu pansɛ aseí ute. ¹⁷ In te usoi use akópe nnya ke nkɔ́ nn písoi kecáá ketóne yē, pē ke Uléécaá uu ípɛélé n nyíse uu pi pansɛse aseí pite yé kɔ́ Yeesu Kirisi ŋmane nnya nfáa yē, u ne pē api kesé iyóopi tone.

¹⁸ Yare ke usoi use akópe aa n tíyese apí ne ḿpá úye túhaane aí ne u kpi meɔ́ ke aseí mewai mese ame tíyese ne Uléécaá uú ne písoi nnéi pansɛse aseí pite, api pɛe nfáa yenu. ¹⁹ Asei kecáá, usoi use kóló yee pipakare ñ ye nnya ke písoi nnéi api pansɛ pikópekóó. Limeɔ́ ke usoi use kóló yee Uléécaá m pakare nnya, písoi meyā api pansene aseí pite.

²⁰ Isé ye leemele ii tíyese akópe aa kulúi wai. Amá kei ke akópe aa kulúi n wa, Uléécaá ye kɔ́ kei písoi ípɛélé nyísele ái ne kété. ²¹ Yare ke nkɔ́ nn akópe nnya ñnaɛ n yé nn písoi kecáá tone, limeɔ́ ke nfáa teneciré nn ne Uléécaá ípɛélé kuu písoi n nyíse nnya ñnaɛ yenu ne kéké písoi kecáá tone. Urópiima Yeesu Kirisi aseí pitiki nnya kari nfáa teneciré yé.

6

Akópe áa kerócaá ñnaɛ nka má

¹ Lẽ nnya, také nkpréni re iye? Te také nkpréni akópe piwai ne kéyu mahã uipeelée iké ppe meyã wa née? ² Ái nkpráni lè! Akópe áa kerócaá ñnaŋe má. Iye ke tóo yé kò ppe né akópe kème n we? ³ Áni nyu re tóo nní ntónéí Kirisi Yeesu kupéneco kème míni n wóle, tó kò míni piwole ppe kème né u ripénele ari kesé kpíi? ⁴ Kapi míni ró ñ wóle, tó ne uyẽ kapi lè tipéne api kúlesi. Kesé kari lè kpu. Yare kuu kò Sáa Ulééca nnaŋe nnya pikpòkpò kème n yisi, limeco ke tóo yé kò nkpréni nfáa fale yẽ.

⁵ Asei kecáá, in te tó ripéne ari unkpò kème kesé kpi, tó kò limeco pénéne arí n we arí ne umeyise kème kesé yisi. ⁶ Tó kò nyule re isoi kpure iye-i karí ppe ñ we kapí ne ripéne api kunapéékó kecáá kari, ai wai re akópe isoi iyẽ íi nkpréni kerócaá ñnaŋe ñka má, ári kò nkpréni akópe ilasi le. ⁷ Li we re usoi nkó yee nkpò m masí ye akópe ilasi kème lele. ⁸ Tòn m maa re tó ne Kirisi ye ripénele ari kesé unkpò kème kpi, tó kò ne kefa tenelenle re tó ne uyẽ yé kesé nfáa m má. ⁹ Tó nyule re Kirisi yee pikpòkpò kème n yisi úu kò píkai kpine, nkpò ñn kò nkpréni ukécáá ñnaŋe ñka má. ¹⁰ Kuu n kpu nnya, akópe áa kò nkpréni ukécáá ñnaŋe ñka má. Nkpò cireníŋe kuu kpu. U nkpréni nfáa mále un ne Ulééca mekó-i we. ¹¹ Lẽ nnya, nóké nómenécíre n nyáni re akópe áa nókenécáá ñnaŋe ñka má. Ani kò nómenécíre n nyáni re nò Kirisi Yeesu kupéneco kème nfáa mále nòn ne Ulééca mekó-i we.

¹² Lẽ nnya, akópe áa kape kò nkpréni nóinéŋe ye keyáa n kpine kème ñnaŋe m má. Áni kape ilikáipi-káipi n tikilẽ. ¹³ Áni kape nóinéŋe kelò kenyine kpísi náké akópe-i n wai. Amá ani nómenécíre kpísi ani Ulééca anipe-i wai yare nò kpule ani yisi, ani nóinéŋe silò kpísi ani Ulééca he aní ne lisone n wai. ¹⁴ Akópe áa yé nókenécáá ñnaŋe yẽ. Li we re isé íi kò nkpréni nókenécáá

ήναγε ήκα μά. Amά Uléécαα nfanare mee nόkenécάά ήναγε μά.

Ári kó nkpéni akópe ilasi kέmee we

¹⁵ Lē nnya, íye nkpéni? Te tó nkpéni akópe piwai ne kέyu mahā te isé íi keróccάά ήναγε μά re Uléécαα ipεelée kέmee karí we nnyaa? Ái nkpáni lē! ¹⁶ Áni nyu re nōn nόmenécίre n kpísi nōn usoi m pa re nóké uilasi n le nōn u pakarelē, nō meγíkíyiki uyē kani nní m pakarelē pilasi leē? Nōn nόmenécίre n kpísi nōn akópe-i n tampō ani ailasi n le, nό lē nnya kpí. Nōn Uléécαα ilasi n le nōn u m pakarelē, nό ppe lē nnya Uléécαα inipee-i pansē aseí pite. ¹⁷ Amά tō Uléécαα pakare: Nō ppe akópe ilasi lele, nō nkpéni kēfa kēse ne icélaa tikilenle yare kapi nό a n céesi. ¹⁸ Yeesu Kiriśi ye akópe ilasi kέmee nό lésele ani nkpéni pansē nōn aseí ilasi le. ¹⁹ Ne sisoipipi mecō símisile re áni ye mekke nsímé kó nnya. Nō ppe mekke nόmenécίre kpísile nōn mékperinkpe ne mewai kópe ilasi kέmee wailē. Li tíyesele ani ppe isoi yee íi ne Uléécαα n sá n le. Limecō kani yé kō nόmenécίre kpísi ani leleē n nyarí piwai ilasi n le, ai tíyese ani ppe isoi yee ne Uléécαα n sá n le.

²⁰ Kumújé kpe-i kaní ppe akópe ilasi n le, lisōne piwai ápi péé ne nό yē. ²¹ Mewai mē kaní ppe n wapisi ye nkpéni isei nό welē. Yo kai nό yóriye? Nkpō-mē kamé ne nό sī. ²² Amά Uléécαα ye nkpéni akópe kέmee nό lésele uu nό pansese upilasi. Nókunéláa kpee kei re leleē ne Uléécαα n sá kani nkpéni wai nōn ne kέtō-pō nfáa teneciré mē. ²³ Akópe kulaa kpee nkpō, amá lē ke Uléécαα uu ye faalaa n he yee nfáa teneciré kari ye tó ne Urópíima Kiriśi Yeesu kupénecō kέmee n yē.

7

Isé íi usoi yee n kpu kecáá ήναγε ήκα μά

¹ Pinémárecɔ, nɔ pɔsoi le pɛe isé n nyu. Nɔ́ kam̄ ne símisi. Nɔ paleile re kumúhɛ kpe-i ke usoi uu nfáa m má kɛmɛ́ ke isé ii ukɛcáá ńnanɛ máa? ² Isé kɛmɛ, unósi nkó yɛe n sɔ́d̄ úu ncée má u ne ula piké túbunne ula uyɛ un ne nfáa má. Amá ula un n kpu, isé iyee pɛe u ne ula keɔpɛ ní we íi pɛe kɔ unósi kecáá ńnanɛ máne. ³ Amá in te ula ye nfáa mále unósi uú ne utisi féé sɔ́ni, pi yé u sée re unósi wásánkaí. Amá ula un n kpu, isé yɛe u ne ula keɔpɛ ní we íi pɛe ukɛcáá ńnanɛ ńka máne, un pɛé uye-i utisi féé n sɔ́d̄, úu uwásánkaí. ⁴ Pinémárecɔ, limɛɔ kai kɔ nɔ́ kɛmɛ́ we. Isé íi kɔ nkɛ́ni nɔkenécáá ńnanɛ ńka má, nɔ pikpɔkɔ le. Nɔ́ ne Kirisi yɛe kerócaá ní kpu ye ripénele ani kesé kpi. Usói féé yɛe nkɛ́ni nɔ́ te. Uyee kpu Uléecaa uu u yukuse, tɔké ne Uléecaa pikɛi n wai lin kuláa má nnya. ⁵ Asei kecáá, kumúhɛ kpe-i karí pɛe kerómúhɛ cire ne irósoi n le, isé ye pɛe tíyesele tɔn akópe káipinkeɛ, an irósoi kɛmɛ ró terii tɔn pɛé ne lelee ye ne nkɔ́ ní ka wai. ⁶ Tɔ nkɛ́ni isé nnanɛ kɛmɛ lele. Tɔ nkɛ́ni lelee pɛe ilási ró n tónselɛ anipe-i lele. Nfáasɔne nnanɛ kɛmɛ kari nkɛ́ni isoi fale le. Ái nkɛ́ni isé yɛe pɛe mekeɛ kerócaá ńnanɛ m má anipe-i.

Isé yɛe lɛ kapi ye n sée re akópe ró nyíse

⁷ Lɛ́ nnya, tɔké nkɛ́ni re íye? Te isé ye akópe le née? Ái nkɛ́ni lɛ́. Amá isé yɛe tíyese kam̄ ne akópe ceri. Likumúhɛ re isé insá pɛé m maa re: Kapɛ ye ucɔ líkó káipinkeɛ, ám yé pɛe céri yo kapi ye sée re ucɔ líkó pikáipi. ⁸ Tinów tɛe tíyesele akópe aa kenémɛ ńnanɛ yenu, nen pɛe ńpá yo mpuri kɛmɛ picɔ líkó káipinkeɛ. Isé insá n we, akópe ye kpuwaalenle. ⁹ Ne pɛe mekeɛ wele ám isé nyu, nen nfáa má. Kam nkɛ́ni i n céri, iyɛ ii pɛe kenémɛ ńnanɛ yenu, née pɛe kpi. ¹⁰ Ai pɛe nkɛ́ni wai re isé yɛe yé pɛe nfáa né n he ye ne nkɔ́ kɛmɛ né ha. ¹¹ Isé yɛe tíyese

ke akópe aa lē kii m ma nnya nnaŋe yē aá ne kuyúí né tani aa kō ne né kópu.

¹² Isé ye Uléecaa likó le, lē kii m ma ye kō Uléecaa kémee léerile, lin aseí tikilē lin kō nyaŋ. ¹³ Yare lelee n nyaŋ ye nkpéni pansese lin né kopu, née íye? Ái nkpáni lē! Akópe aké ne meyíkíyiki n nyíse re a mesei akópe le, a isé yee n nyaŋ kpísile aa pansese nkpō, akópe aa ppe lē ke isé ii m ma nnya n we lin nyáni re akópe ye mesei likópe le.

Akópe nnaŋe

¹⁴ Asei kecáá, tō nyule re Nfáasone mee isé te. Amá inépiŋe mela ke née tíkile. Ne we yare pi né kpísile apí ne akópe yái. ¹⁵ Likumúŋé re ám menéwai cire aseí kómei. Ám ye fe ké ye lē kam n la wa, amá lē kam n kóhō kam ye wa. ¹⁶ In te ám likópe kam n wai piwai la, ne ma am ŋmurei re isé ye nyamle. ¹⁷ Li ppe nyísele re ái rinécúruu née lē wai, amá akópe nyee kenémee n we nyee lē wai. ¹⁸ Ne nyule ŋmaa re lisone ái kenémee we, ne la ké re menéwee kémee, lisone piwai yèè ripōó né wale, amá ám ye ppe lipiwai fe. ¹⁹ Ám ye lisone kam piwai n la wa, amá likópe kám piwai n la kam ye wa. ²⁰ In te lē kám n la kam ye wa, li nyíse re ái née li wai, amá akópe nyee kenémee n we ye nye.

²¹ Ne yē te nní ke isé ii sōne. I la iké lisone wa, amá likópe lin ppe mesere kenyále-i we. ²² Li kenéfa kémee né láárúle re ké Uléecaa isé m múlē, ²³ amá nen ppe kō inépiŋe kémee isé féé icō nyáni. Isé iyē ne iyee ne kenémúŋé n sá íi kómeyne. I akópe ilasi né simrile in tíyesele nen akópe nyee kenémee n we isé tíkile. ²⁴ Linécō ye íwe wele! Wóo yé inépiŋe yee ne nkpō né n wéési kémee né lese? ²⁵ Ne Urópíima Yeesu Kirisi ne ritiki am né Uléecaa pōnsele!

Lē nnya, ne kenémúŋé kémee Uléecaa isé ilasi tunle, amá nen ppe inépiŋe kémee akópe ilasi le.

8

Lẽ ke usoi uu ye Uléecaa Nfaasone m má un ne we

¹ Lẽ nnya nkpréni, pɛpɛɛ ne Kirisi Yeesu m pénéłẽ pin ne we ápi má rɛ piké Uléecaa ketahai kuú ne písoi n túhaanene iwame n wai. ² Asei kecáá, isé yee ye Kirisi Yeesu kupéneco kémee Nfáasone ne rintíki íí ne nfáa he ye isé yee ye akópe ne rintíki íí ne nkprɔ weri kémee né lésele. ³ Lẽ ke isé ii piwai m pɔone rɛ merówee ye ínnaɲe i paase nnya ke Uléecaa ricurruu uu wa. Uké ne akópe nyee písoi isoi kémee í we an pi nyikilẽ n feriyɛ nnya kuu Ukepipi tumme ne isoipiɲe yare pikópekoó meco. Kenkprɔ mee lẽ ke akópe áá ne ínnaɲe m má cire ne a rinyiki. ⁴ Lẽ nnya kari yé nkpréni fe ari isoi n le yare ke isé ii m pise. Ári nkpréni merówee cire tikilẽ tɔn ne isoi le, amá tɔ nkpréni irósoi lele yare ke Nfáasone nn m pise. ⁵ Asei kecáá, mpí pɛe pimewee cire n tíkilẽ pin ne isoi le ye lẽ kapi í la kemúɲé wailɛ, amá mpí pɛe piisoi n le yare ke Nfáasone nn m pise ye Nfáasone kemúɲé wailɛ. ⁶ Usoi mewee cire pitiki uké ne isoi n le yèè ne nkprɔ kémee u hale. Amá isoi piluke yare ke Nfáasone nn m pise yèè ne nfáa ne nkíɲniɲe kale. ⁷ Usoi mewee cire isoi piluke yèè tíyesele uu wai Uléecaa ulaarɔ. Méwee mē áme ye Uléecaa pakare, ticurruu áme yé fe meké lẽ wa. ⁸ Ái céreise rɛ pɛpɛɛ pimewee cire ilasi n tú pin ne isoi le ápi yé fe piké lelee ne Uléecaa n sá wa.

⁹ Amá nǒ áni kɔ nkpréni nómenéwee cire ilasi tú nɔn ne isoi le, amá lelee ne Nfáasone n sá kani tíkilẽ, in te aseí kecáá, Uléecaa Nfaasone ye nókenéméé wele. Unyine unsá Kirisi Nfaasone m má, ái Kirisi yee u te. ¹⁰ Kirisi un nókenéméé n we, aseí kecáá, nóinépiɲe ye kɔ ne akópe nnya nkprɔ kéméé wele, amá ke Uléecaa uu nó m pansese aseí pite nnya, Unfaasone ye nfáa nó hele. ¹¹ In te uyee pikpɔkprɔ kémee Yeesu n yukuse Nfaasone ye nókenéméé

we, uyee pikpøkpø kémee Kirisi Yeesu n yukuse yé kò tíyese nónínepiye ye ne nkpø n sá ii Unfaasone mee nókenémee í we nnya nfáa m má.

¹² Lẽ nnya pimáreco, tò nkpèni riwóme mále, amá ái pee merówee karí ne riwóme má kari yé ne irópiye mela n wai. ¹³ Nòn nómenéla n tikilẽ nõn ne nónínèsoi n le, nõ kpínine. Amá in te nõ Ulééca Nfaasone tíye nn nókenémee pikei wai nn nónínepiye mewai kopu, nó nfáa wa. ¹⁴ Pẽ nnéi ke Ulééca Nfaasone nn n séni ye Ulééca sipipi le. ¹⁵ Ái nfáa mee nó m pansese pilási pee iwame ne n tú kaní yosí, amá Nfaasone mee nó n kpísi nn waise Ulééca sipipi kaní yosí. Mme mee ye tíyese kari ye ricáái ari Ulééca séi re “Apa”, “Sáa”! ¹⁶ Ulééca Nfaasone ricuruu ye tirócúruu símisile re tò Ulééca sipipi le. ¹⁷ Tòn Ulééca sipipi, tóo kò masí lè kuú ne ró m mé te. Tó ne Kirisi tóo kesé Ulééca likó te. Tòn Kirisi iwe kesé n li, tó ne Kirisi yé ha kesé umeyoõpi kéméé n we.

Μεγῶπι μεε κειρε n weme

¹⁸ Ne nyáni re íwe nnyí kémee kari neni nní í we ne masí κειρε μεγῶπι ke Ulééca uu í lesene uké ró nyíse áme nka kémee kumúñeise ne we. ¹⁹ Ḿpá yo ke Ulééca uu n wa ye meyíkíyiki ménle, ne kefa keke Ulééca uké usipipi lese uké nyíse. ²⁰ Ḿpá yo ke Ulééca uu n wa ye panselẽ líwookó. Ái re lircuruu mela kémee kaí ne lè wa, amá Ulééca ye lè ne ñnañe li wai. U lè wale un ne tálè te: ²¹ Ulikó kuu n wa yé kam ai ñnañe mee li n caai ai ilási kémee li n tonselè anipe-i lelu, ai pèé ne liripõ n we lin kò Ulééca sipipi meγῶπι kéméé we. ²² Tò kò pee nyule re ḿpá yo ke Ulééca uu n wa ye hái ne neni-me ñmóópúlẽle, lin íwe le yare ke memárenlõ ame ye unósi n kéheni. ²³ Amá ái pee lè ñmane. Tó ne kò ñmóópúlẽle tòn ne meyíkíyiki mé te tó mpí ke Ulééca uu nní Unfaa

n laanse, uké mesei ró yosí yare usipipi uu kò ñnarje mee mekke-me ró n caai anipe-i ró lese. ²⁴ Amá tò tálenle tòn mé. Pitá pẽ kémeε ηmanε ke Uléécaá uu tiróyu ló. Usoi un lẽ kuu n tálẽ un mé n nyáni, ápi ye pεε re u ne tálenle. Usoi yé fe uu lẽ kuu n nyáni maa re u kò tálenle u méε? ²⁵ Amá in lẽ kári n nyáni kari tálẽ, tó ye li m ménle ne ikari.

²⁶ Limεcò ke Nfáasone pód ye kò ró lẽ te ári páápú nnya. Asei kecáá, ári piyómeyáhaa kémeε lẽ kari yéé n we nyu. Amá Nfáasone ricuruu yeε kerócáá Uléécaá yáasile nń ne iηmopi yeε íi nnód ne kúmaa n we kerócáá u téni. ²⁷ Kei ke Uléécaá yeε mpa úye kefa n nyu uu ye ne lẽ ke Nfáasone nn n la nké m pise ceri. Nfáasone yèè Uléécaá pikó kecáá yáasile aí ne umela sá.

²⁸ Tò kò nyule re mpa yo yèè pεpεε Uléécaá n la ne lisone kale. Lipite pεε nní pẽ kuu lẽ kuu piwai n la nnya n sée. ²⁹ Uléécaá ye tíyesele re pẽ nnéi kuu mekke-me n céri uu kò mekke-me pi wée piké Ukepipi mecò n we, Ukepipi kè keké pεε pimáreco kulúí kémeε kefoi kuu m mári. ³⁰ Pẽ nnéi ke Uléécaá uu mekke-me n yekei re piké lẽ n we, u kò lipite pẽ séele, pẽ kuu n sée, u kò pi pansesele aseí pite, pẽ kuu m pansese aseí pite, u kò ríyu pi waisele.

Uléécaá nla ye piyele

³¹ Tó nkpréni mmú kémeε re íye? Uléécaá un kerócáá n kpálẽ, wóo yé pεé ne ró kéηene? ³² Ukepipi cire kúu kaηne re áke kapε íwe li, amá u ke kpísile uú ne ntónéí akópe nnya nyóηne, íye kai yé pεε wa úu yé ne uipeeléε kè nnya mpa yo ró m pa? ³³ Wóo yé fe uú ne pẽ ke Uléécaá uu n wée túhaane? Liute úu we. Likumúnjé re Uléécaá yeε ye usoi pansese aseí ute. ³⁴ Wóo yé fe uu akópe pi pá? Liute úu we. Likumúnjé re Kirisi Yeesu yeε kpu, ái kò kei ne ripá, amá u nkprò kémeε yisile, Uléécaá kuluke-luke-mẽ kuu keyukótone-i tú un kerócáá u welu! ³⁵ Yoo yé fe ai Kirisi

yeε ró n̄ la anipe-i ró lese? Íwe píima née mpóocaii née piwéékuse née nkú née mpári née nkɔ piloró née nkɔ ricuruu ŋmaa? ³⁶ Lẽ kai nní Nléécaasimé ritelé kέμεε wólaalẽ te:

Pó nnya kari mesére nkɔ lorólẽ

pin tó nyáni yare isán kapi ne kesareyá-i pikópe n tósu.

³⁷ Amá tó lẽ nnéi kέμεε uyεε nní ró n̄ la nnya feriyεle ái ne kέtɔ. ³⁸ Ne meyíkíyiki nyule re líka ái yé fe liké n̄la mmẽ kέμεε ró lese. Ái nkɔ, ái kɔ nfáa, ái kɔ piléécaatumε, ái kɔ liféé linyine leε n̄naŋe m má, ái kɔ nfáani likó née masi kepire likó, ³⁹ ái kɔ kecáá likó líka, ái kɔ leleε metene n̄ we. Líka mpuri ái we. Urópíima Kirisi Yeesu nnya ke Uléécaá uu ró nyíse re u ró lalε. Lẽ nnya, líka mpuri ke Uléécaá uu n wa, áli we leε yé n̄ fe ai Uléécaá nla kuu ró n nyíse kέμεε ró lese.

9

Isirayeli pikó ne Uléécaá rinɔ kuu n yekei nkó

¹ Lẽ kam nní m̄ maane ye nsímései le. Ne Kirisi ukó le, ám kiraase. Uléécaá Nfaasone ye tíyεsele am céru re aseí ye nyε. ² Asei ye nyε re tinéπό ye meyansei caailenle nen kɔ mesére kenéfa-i ne íwe pansente. ³ Né peε Uléécaá pise re uké anó né wa tó ne Kirisi toké túúnne liké pinémáreco, tó ne pẽ kapi mpuri nse-i m mári yoriye. ⁴ Pi Isirayeli pikó le ke Uléécaá uu m pansese upikó, pin umeyɔopi kέμέé we. Pẽ kuú ne nkómεine sée uu isé pi pa, uu kɔ pi céési lẽ kapi yé uinyóonse n wa, uu rinó pi yekei. ⁵ Uléécaá ye hái peε mekeε-me pipikpure wéεle. Kirisi ricuruu ye ukepire ukó le, tɔn kei kapi ketẽ nké kecáá u m mári m paine. Kirisi uyεε peε kɔ mpá yo fe. Uyεε Uléécaá yeε mpá píyei ipakare n te. Amí!

⁶ Άι we ρε usoi uké musí ρε Uléécaá rinᵔo ári nkpéni ḡnanḡe ḡka má. Άι ρε Isirayēeli pikó nnéi ppe Isirayēeli pikó yíkíyiki. ⁷ Limεcᵔ, ái ρε Apiraham kumare pikó nnéi ppe Apiraham sipipi yíkíyiki. Uléécaá ye Apiraham maa ρε: Isaaki kέmεé kaa sipírē yεnune api ye ripónyíri si séi. ⁸ Lē nnya, ái Apiraham sipipi nnéi sεε Uléécaá sipipi. Uléécaá ye maa ρε usipipi yíkíyiki sεε nní sē kapi Urinᵔo kuu n yekei kecáá ḡ mári. ⁹ Asei kecáá, tinᵔo tεe n yisunu ye ntí:

Ké ne kelaane nní icᵔ m pεeme, Sara un kεwántisi má.

¹⁰ Άι ne kei ḡmane ripá. Limεcᵔ kai kᵔ Repeka pinmáne keté kέmεé we. Urósáayaha Isaaki yeε ppe piketé usaa. ¹¹⁻¹³ Úu ppe kahanε pi m mari, ápi ppe kᵔ kahanε lisᵔne néε likópe n wa. Mπά ne lē, Uléécaá ye ppe Repeka maa ρε: Uwéése yé pansε uwá ulasi yare kai n wólaalē tε: "Yakupu ipuri kam la, am Esau ikó yúlu." Uléécaá kemúné keké ne n wa nnya kai lē wa. Άi kesoipipi mewai kuú paílē un ne wéékeε, amá uricuruu kemúné kέmεé kai léeri kuu ye ne usoi wéε.

¹⁴ Lē nnya, tᵔ nkpéni maa ρε íye? Tε Uléécaá úu asei ute néε? Άi nkpáni lē. ¹⁵ U ppe Moisi maa ρε: Nen úye n la ké íwe tē, ne ye liute íwe ténle, nen kᵔ úye n la ké ne kefa fénne, ne ye liute ne kefa fénnele. ¹⁶ Lē nnya, ái usoi mela kέmεε léeri, ái kᵔ usoi ḡmᵔpú kέmεε léeri, amá Uléécaá yeε ye usoi íwe n tē ḡmane kóló kέmεε kai léeri. ¹⁷ Lē ke Uléécaá uu Esipiti Uyᵔopi maa ρε: Ne pó lésemεle ρε ké ne pó ritiki ké ne nnénanḡe nyíse rinényíri tiké ne ketē nnéi rinkᵔónú nnya. ¹⁸ Lē nnya, Uléécaá un úye n la uké íwe tē, u ye liute íwe ténle, un kᵔ úye rikij n la uké tákaase, u ye liute rikij takaasele.

Uléécaá kuwᵔi ne upiwetu

¹⁹ In n la unyine yé fe uu né pise re: In lee ni, yo nnya ke Uléecaa uu ye péé ne pisei cési? Wóo yé mpíí fe uké umela kesi? ²⁰ Pó kesoipipi, póo úye póké ne Uléecaa n kénene? Ketúhu yé fe ake umóme pise re yo nnya kaa nní né móo? ²¹ Utúhumáme ye ncée mále uké ne lē kuu ní la metipiperé wa. U yé fe uu mepéré mese mē kpísi uu ne ketúhu móm, api ye ne líyukóó ke wai, uu kó kecò móm, api ye kē ne likpárakóó wai.

²² Uléecaa ye ppe lala uké ukuwói ne unnarje pinyine kémee nyíse. Pppee sitúhu sē kapi ye ne likpárakóó n wa. Amá mpá ne lē, uu umecire tini uu ppepe péé ne nkpo n sá m múlē un tikíj tápaalē. ²³ U kó péé lala uké pico kémee nyíse re umeyoopi áme kumújé má. Pē kuu íwe tē. Pppee sitúhu sē kapi ye ne líyukóó n wa. Pē kuu kó mekee-me wée re piké umeyoopi kémee n we. ²⁴ Lelēe nní tó mpí kuu nní n sée. Ái kó Pisuiifi ηmane, amá ne mpuri sane pikó kuu sée. ²⁵ Lē ke Uléecaa uu Osee ritelé kémee maa re: Mpuri mme mee nn ppe nnékó kam sónti ké sée re nnépuri. Mpuri mmē isoi kám ye ppe ní la kam sónti ké sée re nnépuri lala píima.

²⁶ Pē kam ye ppe ní maa re:

Áni pinékó, kam sónti ké sée re Uléecaa yee nfáa n te sipipi.

²⁷ Antepu Esayi pó ne kó Isirayeli pikó kecáá nsímé maa re: Mpá Isirayeli sipipi síké kam síké kulúí n we yare mínimaa ritime nnyene, pisei nkáripí nnyine ηmane riyu ke Uléecaa uu lolune. ²⁸ Upíima ye rinóo tē kuu n yekei waine ne kété-pó, ketē kecáá ái nkpáni séséne. ²⁹ Lē ke Esayi uu mekee-me wói re:

Uléecaa, ketē ne keyóme ute unsá ppe ntópuri kémee pinyine n tíye,
tó ppe pansela yare Sotóm pikó,

Komòori pikó kari yé pée ne menyine n we.

Isirayeli ne nfatene nsímé

³⁰Lē nnya, tó nkpéni maa re íye? Te mpuri sane pikó pree ápi n wéési piké panse aseí pite ye kefa kapí ne u n tene nnya panse aseí pite. ³¹Isirayeli pikó pree n ημόόpύlē piké isé ritiki piké ne panse aseí pite póo pree menínjé lólu, ápi lē kapí pree n la yē. ³²Íye kai pree lē wa? Ápi wéési re piké ne Uléécaá kefa tene. Amá pi pée lale piké piricuruu liwaiwai nnya panse aseí pite Uléécaá inipree-i. Kei kapí pée ne “ripare tee ye písoi n lóise rikprou.” ³³Tipare tē nsímé mee Nléécaasimé ritelé kémee wólaalē te: Nò yēe, ne Siyòò ketē-pò ripare yekeile tee ye písoi rinkpouse ne kuparecaṅaa kpee ye písoi n lóise. Amá nkó yee ripare tē ne kefa n tene úu isei meluke má.

10

¹Pimárecò, kenéfa nnéi mela ne lē kam Uléécaá n welu yee re uké nnépuri pikó riyu lo. ²Né fe am aseí kecáá maa re pi meykíyiki Uléécaá pikéi kémee ημόόpύlenle. Amá menyuwe ye pree pi párilénle. ³Ápi ceri lē ke Uléécaá uu ye n tíyese usoi úú ne panse aseí ute, api pree piicee cire n wéési piké ne panse aseí pite, api pree lē ke Uléécaá uu ye usoi m pansese aseí ute pitíki yulu. ⁴Kirisi ye isé ínape paasele re Uléécaá uké pē nnéi pree ne kefa u n tenelē pansese aseí pite uinipree-i.

Nkó yee Upíima ne kefa n tenelē tiyu ke Uléécaá uu ye lo

⁵Nsímé mmē ke Moisi uu lē ke usoi uu ye isé rintíki úú ne panse aseí ute kecáá n wóí ye mmú re:

Usoi nkó yee isé kecáá n sónne yé isé iyē nnya nfáa yē.

⁶Amá lē ke Uléécaá uu ye usoi nfatene nnya m

pansese aseì ute nkó ye mmú re: Kape mepócìre m písei re wóo yé keyómecaa ritaá? Li nkpáni yare pò lē teele re wóo yé ha Kirisi súiseme. ⁷ Née kape kò mepócìre m písei re: Wóo yé nkpò kuhore kémee súipò? Li nkpáni yare pò lē teele re wóo yé fe uu pikpòkpò kémee Kirisi leseri. ⁸ Li mpíi Nléécaasimé kémee wólaalē te íye? Li wólaalē te:

Kepómee ne mpónò-i ne kepófa-i ke Nléécaasimé nñ we. Nfatene nsímé mmē kari n yóólē ye mmē. ⁹ Pòn ne mpónò písoi keyu-i n símisi re Yeesu yee Upíima, pòn kò kepófa-i ne kefa n tenelē te Ulééca ye pikpòkpò kémee u yukuse, Ulééca ye ripóyu ló. ¹⁰ Lē nnya, usoi un ukefa-i ne Ulééca kefa n tenelē kuu ye Ulééca inipere-i panse aseì ute, un n ñmurei uu háa, Yeesu uu uriyu lólu. ¹¹ Ulééca Nsímé ritelē ye maa re:

Nkó yee ne kefa u n tenelē, úu isei meluke má. ¹² Líka ái aseì kecáá Usuifi ne mpuri sane ukó kecòpe kóólēlē. Upíima use ke pinnéi api má. Pē nnéi pree urinyiri n sélei kuu ye ulikó meyá he. ¹³ Li kò Nléécaasimé kémee wólaalē te:

Upíima yèè nkó yee urinyiri n sélei riyu lóle.

¹⁴ Amá íye kapi yé urinyiri sée, pinsá ne kefa u n tenelē? Íye kapi yé kò pree uyē kecáá nsímé kápi píakai n kómaalē ne kefa tene? Íye kapi yé kò ukecáá nsímé kó, unyine unsá unsímé rin-yóó? ¹⁵ Íye ke písoi api yé nsímé riyóó, pinsá pinyine n tumme re piké riyóó? Lē kapi Nléécaasimé kémee wólaalē te: A tíye peppe nsímé n yóólē nsē ye pinyáni nyaní kpa. ¹⁶ Amá pē kapi rin-yóó ápi pinnéi Nsímé Keciire mmē ñmurei. Esayi ye uritelé-i wóì re: Upíima, wóo nkpáni mmē kari rin-yóó kutu ríco? ¹⁷ Lē nnya, nsímé ke usoi uu ye n kó mee ye tíyese úu ne kefa

τενε. Nsímé κε usoi uu ye n kó μεε nní Kirisi nsímé kapi n yóólē.

¹⁸ Ne pise re: Yare ápi पेε nsímé mmē kō, née íye? Pi n konle! Li Nléécaasimé kέμεε wólaalē te: Pimetē ye mpá yei tule.

Pirinō ari pisei hái ketē ketō-pō tulu.

¹⁹ Ne re kέ kō pise re: Isirayeli pikó ápi mmē kō, née íye? Moisi ye likecáá rinōw pese re: Ulééca ye maa re: Né tíyese nókenéfa aké ne mpuri nnyine pikó पेε ápi kuséi ní we re nsoipuri tóosi. Né kō tíyese aní ne mpuri nnyine pikó पेε

ápi mesōhō méka m má wóosi. ²⁰ Esayi ricuruu uu ikari wai uu yóo re: Ulééca ye maa re:

Pepe ápi पेε né n wéési पेε né yé,

pepe ápi líka né m písei kam menécíre nyíse. ²¹ Amá u Isirayeli pikó nkó maa re:

Keyáa ne keriyu kam sásikee re kέ tó ne mpuri pakarecírē μεε nnékó ní késu kecōpe nyóōnse.

11

Ulééca úu Isirayeli pikó fóm

¹ Lē kam pise re: Ulééca ye umpuri fómle née? Ái yé lē! Tinécúruu ye kō Isirayeli ukó le. Ne Apiraham kepirē le nen kō Penyamε mpuri ukó. ² Ulééca úu umpuri kuu hái mekeε-me n wéε fóm. Nō Ulééca Nsímé ritelē kelō kē léise, née yo? Kei ke antepu Elii uú ne Isirayeli pikó ne n wóosi uú ne Ulééca téni. ³ U kei maa re: Upíima, pi antepuye पेε ne mpónōw n símisi kónle api sipónyóōnsehúú foresi. Menécíre kóló kai tíye, pin kō la piké né kpu. ⁴ Te íye ke Ulééca uu rinōw u pese? U u pese re: Ne pisei ákotokú aseεi menécíre yekeilenle पेε

ápi píkai Paali * anui n wúlalē. ⁵ Limewo ke Ulééca uu ko nfiáani ketē nké-i písoi nkáripí ne uipeelé wée un umecire yekeilē. ⁶ Lē nnya, nfanare ke Ulééca uú ne pi wée, ái re pimewai sone nnya. Insá lē, Ulééca ipeléé íi yé ppe ípeeléé yíkíyiki. [In ko re pimewai sone nnya, ái ppe ípeeléé kuu pi nyíse. Mewai sone ihéé íi ípeeléé ihéé kapi ye usoi n hé.]

⁷ Lē nnya, íye nképéni? To maa re Isirayeli pikó ápi lē kapi n wéési yē. Amá pē ke Ulééca uu pikecōpe n wée nmane ppe li yē ai pitōrō atu tápisi. ⁸ Li Nléécaasimé kémeé wólaalē te:

Ulééca ye pimesōhō rikipile, uu piinipee yarii ápi ye ppe yē,

uu ko piatu tápisi ápi ye ppe kó hái ne neni-me. ⁹ Tafiti pō ne ko maa re:

Pianyá iluke iké pi panse ripine ne kei kai yé pi n tí líké kelólé-mē ne pi ha piké ppe pimewai kulaa yē.

¹⁰ Piinipee iké nyínu ápi kape ye yē.

A tíyese piké mesére ritírí n kpúrímílē.

¹¹ Ne pise re: Lē nnya, Isirayeli pikó ye loole ái nképáni píkai kuyise wee? Ái nképáni lē! Amá pikelólé ye tíyesele Ulééca uu mpuri sane pikó riyu lolu re pikefa keké tóosi nnya. ¹² Pikelólé ye tíyesele ketē nnéi ake Ulééca líkó yénu, pikupakareciré aku tíyese mpuri sane pikó ápi Ulééca líkó yénu. Lē nnya, Isirayeli pikó nnéi pin nképéni Yeesu Kirisi rintiki, Ulééca líkó yé ppe kumúrjé m máa?

Mpuri sane pikó riyu melale nsímé

¹³ Nó mpuri sane pikó kam nképéni ne máne. Néé Kirisi utume yee mpuri sane pikó kecōpe n keisi. Kai nní lē, li né láárúle re pikéi ppe anénipe-i we nen pi wai. ¹⁴ In n la, li

* **11:4** Paali ye ppe piléé píima pinyine le.

yé tíyese am nnépurì pikó kufatoi yukuse aí ne pikεcεpe pinyine ayu lolu. ¹⁵ Uléεcaa ye Isirayeli pikó ilúké ritéle uu pεe u ne isoipuri tεrεε pikó kecεpe nsímé nyóεnse. Un nképéni kε pikεtone-i pi m pεεpε, íye kai yé pεé n we? Li yé nképáni yare ke usoi uu ye n kpu uu pεeri!

¹⁶ Pin iluke n wa api ifoí wée api Uléεcaa he, li nyísele re Uléεcaa yee itórεε nnéi te. Pin kulée kunyine iníní n kpísi pin Uléεcaa n he, li nyíse re Uléεcaa yee ku te ne kuilese-pε. ¹⁷ Pisui fi ye wele yare Olifiyee kulée kapi n támisi, Uléεcaa uu kuilese inyine kérii uu iripεhε kpekpeε méwoo n le ilese mεelú. Pó nkó, póε nní mpuri sanε ukó, pε wele yare Olifiyee kulée kpeε méwoo n le ilese. Pi pó kpísile api mémεelú pó mεelúse, pεn nképéni kulée kapi n támisi iníní meni níru. ¹⁸ Lē nnya, kape ilése iyē kapi n kérii n nyáni re íi kepóyu-i líka tu. Pεn mεpócíre n taáselē, a n nyu re aí póε nníní topori, amá nníní mεε pó topori.

¹⁹ Pó maa re: Pi ilése iyē kériile piké ne iripεhε né rimeelúse nnya. ²⁰ Asei ηmaa ye nye! Pi i kériile re íi nfatene má nnya, amá mpófatenε nnya ke póε we. Kape mεpócíre n taáselē, amá iwame iké pó n we. ²¹ Pisui fi pεe Olifiyee kulée kapi n támisi ilese, mpá ne lē Uléεcaa úu pi kaηne. Póε nní nlése kapi riímεelú, kape n nyu re pó kuu yé kaηne. ²² Lē nnya, a Uléεcaa nfanare ripái aa unyupape paí. U ne pεpεε kepire u rińto kéyu páápúle, uu kutu pi pasa uu póε nnare wai. Lē nnya, li pise re póké unnare ncee n tikilē. Insá lē, u yé kε póε tiké yare kapi ye nlése rinké mεcε. ²³ Limεcε, pē pin nfatene n yē, u yé kε pímεelú pi pεse. Uléεcaa ye nnanηe mále uké ne pímεelú pi pεse. ²⁴ Lē nnya, pó nkó póε áa nní Usui fi, pε we yare Olifiyee kulée kpeε méwoo n le nlese. Pi nlése mmē tikéle api kpē kapi n támisi kecáá tóresi, aí kε pεe re pε kpē nlese yíkíyiki le. In te Uléεcaa ye lē wa, íye kúu yé pεe Pisui fi pεe

ń we yare kulée kapi n támisi ilese kapi n kérii isitone-i i pese?

Ulééca yé Isirayeli pikó nnéi riyu lo

²⁵ Lẽ nnya pimárecò, ne la ké nó símisi áni kapere ne lelee nní m pékaalẽ kecáá m palei, áni kapere kò ne nómenécíre n nyáni yare nò pisòhò le nnya. Isirayeli pikó kunai kème, pinyine yé pikóme n yulaalenle Ulééca uú ha ne ipuri sane nnéi pìsoi umpuri kecáá pikápò n tene.

²⁶ Ulééca uu pree Isirayeli pikó nnéi riyu lolu yare kai Nléécaasimé kème n wólaalẽ te: Siyò-pò ke Úyulale uu léerine.

U yé tíyese Yakupu kumare pikó api kèpire pítò u yá.

²⁷ Nkómèine mee tó ne pẽ kecòpe n wene ye mmẽ kumújé kpe-i kam piakópe pi n sárèine.

²⁸ Pi Nsímé Kècìre yele api pree panse Ulééca pilaarò, ai t́ wáánáse. Amá ke Ulééca uu nní pree pipisaayaha n wée nnya, u pi lalè hái ne nképèni-me. ²⁹ Ulééca úu ye lè kuu usoi ne nfanare n he yòsí, úu ye kò pẽ kuu n wée kecáá kemújé conse. ³⁰ Nń ne kò pree Ulééca pipakare yele. Amá ke pẽ apí pree kò nní kupakarecìré m má nnya, Ulééca uu nképèni nń íwe ténì. ³¹ Limècò ke pẽ ápi kò nképèni Ulééca pakarelè te uké nń íwe té nnya. Amá u yé kò nképèni pẽ nómenécò íwe té. ³² Ulééca ye sisoipipi nnéi kupakarecìré kème yálenle re u la uké sinnéi íwe té nnya.

Ulééca ye ipakare te

³³ A tíye Ulééca memá ye piye kpa. Umewéesesòhò ne umenyuwe ye címúle áme kutepine we! Wóo yé fe uké uketahai kuu rinkéne ceri? Wóo yé fe uké ukemújé kuu n wai aseì kò? ³⁴ Li Nléécaasimé kème wólaalẽ te: Wóo Upíma kemújé nyu?

Wóo yé re u yé fe uu mesòhò u kpa?

³⁵ Wóo mefoí linyine u heelē liké ne n we re u yé liute pihēe cēei?

³⁶ Ukeméé ke m̀pá yo ai léeri. Uyee tíyese ke m̀pá yo aí we. Umekó kémee ke m̀pá yo ai kò we. Uléécaá yee m̀pá píyēi-pò ipakare te. Amí!

12

Isoi fale piluke Uléécaá pikēi kémee

¹ Pimárecò, lē ke Uléécaá uu nní íwe ró n té nnya, ne nó ñmóópúselenle re ani nómenécíre kpísi ani u he yare inyóonseese kecire. Inyóonse iyē iké n kpáiiilē in kò ne u sá. Lē kani yé u yáási ai aseí m má. ² Áni kape ketē nté písoi mewai n tikilē. Amá ani tíyese Uléécaá uké mesòhò fale nó he meké nó consese. Kei kani yé peé ne Uléécaá mela ceri. Nó lisòne ne lelee ye u n larisi ne lelee ní nyarñ ne k̀tò-pò ceri.

³ Kefa ke Uléécaá uú ne né n fénne nnya, ne la ké nónnénéí maa re úka úu kape ye umecire n taáselē liké t̀sí, ái kò p̄e aseí má. Amá ani ye kemúñé wa keké ne n sá. Uléécaá ye m̀pá úye nfatene ne kumúñé kunyine hele. M̀pá úye uké ne ukepá m pálē. ⁴ Ipiñe ise ke usoi uu má, iyē in ilése kulúí má, ilése iyē in pikēi pikó pikó wai. ⁵ Limecò m̀pá kari nní kulúí ní we, tò wale ipiñe ise tó ne Kirisí kupénecò kémee, tòn ntónéí muleinelē yare ke usoi ipiñe ilese ii nní m muleinelē mecò. ⁶ Amá m̀pá úye ne ulikó ye ni ke Uléécaá uú ne nfanare u n he. Li pise re m̀pá úye uké ihēe iyē kuu n yosí ne pikēi ñsòne wa. Uléécaá un úye n he re uké antepu pikēi n wai, liute uké ye Uléécaá rinyiri ne símisi uu lipikēi ne unfatene nnéí n wai. ⁷ Uléécaá un úye n he re uké picò lé, uké ye upikēi n wai lin ne písoi léni. Uléécaá un úye n he re uké n céési, li pise re

uké n céési. ⁸ Uyẽ kuu n he re uké ye picɔ ikari rikpáse, uké picɔ ikari n kpáriise. Uyẽ kuu n he re uké kefa n láárú, uké ye ne nfanare he. Nkó yee iwéése n tú uké ńsone upikiei n wai. Nkó yee píwekɔ́ n léni pɔ́oké ye pi lé ne mpóonare.

⁹ ńla ńn kape kecáá kecáá nkó. Ani mewai kópe n kóhɔ. Ani lisone piwai ne kéyu m mahani. ¹⁰ Ani n lakaane yare ke pimáreco api ye n lákaane meco. Ḿpá úye uké ye uuco pakare uu ye ríyu u waise. ¹¹ Ani kekɛi-i n tolu, áni kape siká m má. Ani n ńmóópúlẽ non kefa kesɛ ne Upíima pikiei wai. ¹² Nórínépɔ́ riké lã kani n tálẽ non m̃ nnya n láárú. Ani lelee nó n wéékuselẽ ne n nińú. Ani piyómeyáhaa ne kéyu m mahanlẽ. ¹³ Ani ye Uléécaá pikó ppe ncóń kèmeɛ ní we lã. Áni kape ye písányɔ́ ne siká wa.

¹⁴ Ani ye pɛpɛ nó n wéékuselẽ tinó sone ritikise. Ani ye pisoí rinó sone ritikise, áni kape ye úka anó wa. ¹⁵ Píye pin mpóonare kèmeɛ n we, nó ne pẽ ani kesé mpóonare-i n we, píye pin n téní, nó ne pẽ ani kesé tẽ. ¹⁶ Nó ne nópinéco ani nfasimé m pénelẽ. Áni kape limáa-maa ne líyukɔ́ ne nómenécíre m músu. Amá ani ye lã ke úka úu ne kutu n cólẽ kuwéé-m̃ nókenémúnjé pɛse. Áni kape nómenécíre n nyáni re nɔ mewéesesɔhɔ mále.

¹⁷ Áni kape ye unyine mewai kópe ne mewai kópe héele. Ani rińmóópú ani ye ḿpá úye keyu-i lisone wai. ¹⁸ Lin yo kuwai n we, in te nókenéméé kai yé léeme nó ne ḿpá úye nóké ne n láárúne, ani li wa. ¹⁹ Pinésáne lala kecire, áni kape ye mewai kópe ke pisoí api nó n wa nórínécúruu pi héele, amá ani ye riyá Uléécaá ricuruu uké ukuwɔi pi nyíse. Li Nléécaasimé ritelé kèmeɛ wólaalẽ te Upíima ye maa re:

Née ye usoi mewai kópe u héele. Née ye ḿpá úye mewai u ceɛi. ²⁰ Li kɔ wólaalẽ te:

Nkú nn upóláarɔ n we, a u he uké li,

nníré nn u n we, a u he uké n ntí.
Pòn ye lē n wa, anakale wéé kaa lē uriyu kecáá kòonu.

²¹ Kapε tíye mewai kópe meké pò feriyε, amá pòóké lisòne n wai aá ne mewai kópe feriyε.

13

Li pise re tóké kuyu piwéése m pakarelē

¹ Li pise re m̀pá úye uké ye kuyu piwéése pakare. Iwéése íka íi we yee íi Uléécaá kémee n léeri. Uléécaá yee piwéése mpí nnéí pee nní ń we tonsente. ² Lē nnya, nkó yee kuyu piwéése pipakare n yúlu ye lē ke Uléécaá uu ń la pipakare yulule. Mpí pee lē pipakare n yúlu ye pimεcire nsímé wéésile re Uléécaá uké ne pi túhaane. ³ Usoi un lisòne n wai, ái we re uké kuyu piwéése kewuu n túúni. Amá pεpee mewai kópe n wai kai pise re piké kuyu piwéése kewuu n túúni. Néntε áa la póké kuyu piwéése kewuu n túúni? In lē, a lisòne n wai, pò yé kapi yé pò m pakare. ⁴ Uléécaá pikεi kémee kapi lē we piké ne pò n léni liké ne pò sonesi nnya. Amá pòn mewai kópe n wai, kepówuú keké n túúni. Ái méwoo kapi atéhe múílē piké ye usoi kutu ripasa. Uléécaá pikεi kémee kapi we nnya kapi ye ne uwaikópekóó túhaane api kutu u pasa uké yé te Uléécaá ye ne u wóssile. ⁵ Lē nnya, li pise re m̀pá úye uké kuyu piwéése m pakarelē. Ái kutu pipasa nnya kani yé pi m pakarelē. Amá li pise re nóké pi m pakarelē te lē kaí ne nósinéfa-i nó sá re nóké wa nnya. ⁶ Lē nnya kani kò nní lampoo hééle. Uléécaá yee kuyu piwéése tonse re piké lē n wai piké ne upikεi kémee n we. ⁷ Ani ye m̀pá úye lē kaní ne riwóme u m má u hééle. Ani ye ulampooyóó lampoo hééle, ani ítòhò uyee ítòhò n yósu hééle. Ani ye uyē kai m pise re nóké n wuru wuri, ani kò uyē kai m pise re nóké ríyu waise, ríyu waise.

Usoi ne ucò kecəpe nla

⁸ Άνι καπε γε úκα νε riwóme m má, insá nla riwome kani yé nómenécəpecire n lukaane. Nkó γεε picə n la γε Uléecaa isé ritikile ne iketə-pə. ⁹ Isé γεε n maa re: Καπε iwásá wa, καπε usoi kpu, καπε γε yáai, [καπε γε ucə kecáa nnóme wa] καπε γε ucə likó káipi, ne isé icə nnéi γε isé nnyí kέmeε pénélenle re: A upócə n la yare kaa ripócúruu n la. ¹⁰ Nla n n γε usoi cə mewai kópe wa. Lē nnya, nkó γεε usoi cə n la γε isé ritikile ne iketə-pə.

*Usoi me*cire picápine uké ne Yeesu Kirisi μερεμε m mé

¹¹ Nə nkpeni nyule ituje iyē kέmeε kari nní n we. Li tule re nəké lē nnəni kέmeε yisi. Ituje iye-i ke Kirisi uu yé tiróyu n lə γε nkpeni meýá ne tó rikəle ai tósu peé uye-i kari peé ne Kirisi kefa pitene n kóraane. ¹² Kesine γε ketene tule, keyáa kē yé nfáani tu. Təké kuymaha kέmeε mewai kerócáa lese təké fóm, ari peε itəpilū kapi γε ne metéi kέmeε n tə kpisi ari múlú. ¹³ Tə lalə ntósé nké n nya m yare lē kapi γε metugetei ne n sone. Lē nnya, təké merócíre tī ne pilukecaainkee anyá ne pítaniré ne méwoo méwoo piwai ne mékperinkpe isoi ne picéhaankεε ne kufatoi. ¹⁴ Ani Upiima Yeesu Kirisi isoi kpisi ani tani uké nóinésoi kecáa m paílē. Άνι καπε tíγε nóinépije iké ilási nó tónse iké peε ilikáipi-káipi nó n waise.

14

Άνι καπε γε nópinéyómeyáhaacə akópe m palē

¹ Ani γε pepeε ápi nfatene kέmeε m páápú yosi. Άνι καπε γε n wéési nəké alari pikemeé m má. ² Unyine yé musí re u yé fe uu mpá iluke íye mpuri le, ucə nkó γεε úu nfatene kέmeε m páápú pón ayéhepei ηmane le. ³ Amá nkó γεε mpá iluke íye n le úu καπε uyεε inyine n kóhə n lómiise. Nkó γεε iluke inyine n kóhə páa καπε kə nkó γεε

μπά ίye n le akópe m palē. Liriyíkí re Uléécaā ye kō uyē yōsile. ⁴ Pōō úye, pōōké ne ucō ukεikō akópe m palē? Un upikei n̄sone n wai n̄ee un̄sá n̄sone pi n wai, uukεisaa kaí ne yē. U yé kam uu n̄sone wai, liriyíkí re Upíima ye n̄naŋe mále uké ne u lē.

⁵ Unyine yé m músu re keyáa kenyine ye kecō fele, ucō pōō re sikucō ye ku. Li pise re μπά úye uké lē kuu meyíkíyiki ukεfa-i m músu n tikilē. ⁶ Nkó yee m músu re keyáa kenyine ye kecō fele ye lē waile uké ne Upíima ríyu waise. Nkó yee μπά iluke íye n le p̄ ne kō n̄ásile uké Upíima ríyu waise. Lē nnya uké i n le, liriyíkí re u ye iluke iyē kecáa Uléécaā p̄ōnesele. Nkó yee úu n le p̄ ne kō lē waile uké ne Upíima ríyu waise. Lē nnya, úu kape ye i li. Uyē ne ye kō lē nnya Uléécaā p̄ōnesele. ⁷ Asei kecáa, tó úka úu uricuruu mekócire nnya nfáa má, úka úu ye kō uricuruu mekócire nnya kpu. ⁸ Tōn nfáa m má, Upíima mekó k̄emeé kari nfáa má, tōn kō n kpu, Upíima mekó k̄emeé kari kpu. Lē nnya, μπά tōn n kpu n̄ee tōn nfáa m má, tō Upíima pikó le. ⁹ Kirisi ye kpule uu p̄eri un nfáa má re uké ne pikp̄k̄p̄ ne p̄epe nfáa m má Upiima. ¹⁰ Yo nnya ke pōō p̄e up̄cō akópe palē? N̄ee yo nnya ke p̄aa up̄cō waiselē? Tō ha ntón̄í Uléécaā keyu-i sínle uké ne ró túhaane. ¹¹ Li Nléécaasimé ritelē k̄emeé wólaalē te: N̄ee Upíima, ne nfáa mále.

Pisoi nn̄í yé kam api ken̄eyu-i wúla.

Pisoi nn̄í api kō Uléécaā ríyu waise. ¹² Lē nnya, μπά tó úye ye sóntile uké uricuruu ne unnō lē kuu n wa Uléécaā símisi.

Kape tíye up̄cō uké p̄ nnya akópe wa

¹³ Lē nnya, ári kape ye meróc̄p̄ecire akópe m pasiine. Ani yekei re áni yé líka wa lee yé n̄oun̄cō rinkp̄ouse n̄ee lee yé kelólé-mē ne u n̄ ha. ¹⁴ Ne nyule, am kō

tó ne Upíima Yeesu kupénecɔ kέmεε yένu ηmaa re líka ái liriγíki-me líkperinkpekɔ́. Amá úye un m músu re linyine ye líkperinkpekɔ́, uricuruu kaί ne mékperinkpe má. ¹⁵ Pòn lipóluke-luke nnya upócɔ rirɔɔ n caaise, ái nla kέmεε kaa lē sónε. Kape lipóluke-luke nnya tíye uyē nnya ke Kirisi uu n kpu uké pɔ. ¹⁶ Áni kape ye wa picɔ piké lelee ne nđ n sá nnya nkópe yē piké símisi. ¹⁷ Uléécaá iyɔɔpi íi piluke ne pinírε nkó nnyine kέmεé we. Amá lē ke Nfáasɔne nn ye n he nkó ye mu. Lelee nní aseí ne nkíηniηe ne mpóɔnarε. ¹⁸ Nkó yeε lē Kirisi pikei n wai ye ne Uléécaá sále, písoi pđ ne ye kɔ u n waiselenle.

¹⁹ Lē nnya, tóké ye lelee ye ne nkíηniηe n ka ne lē kari yé ne n ηmóópúsenelē wéési tɔn ne kesé papisi.

²⁰ Kape lipóluke-luke nnya Uléécaá mewai caai. Asei kecáá, liluke-luke líka ái mékperinkpe má. Amá in te usoi yé iluke li, ai lē nnya uucɔ ne kelólé-mē sī, ái nyam̄ te uké i li. ²¹ Li nyam̄ te usoi úu kape isare li née úu kape píta n ntí née úu kape ne lelee ye uucɔ ne kelólé-mē n ha ne rikɔ, [née úu kape lelee yé uucɔ m pepire née lelee yé rinárei u n waise ne rikɔ]. ²² A Uléécaá keyu-i lē kaa ripócúruu kepófa kέmεε nsímé mmē kecáá m músu wa. Nkó yeε lē kuu m músu re lisɔne n wai ye únarekome le, in te úu likεmεε nkópe nka ne umεcire túhaane. ²³ Amá nkó yeε uliluke-luke nnya n tíru un kɔ peé ne li le ye umεcire akópe palenle. Liriγíki re umewai áme nyíselē te ukεfa kέmεé kai léeri. Lē ke usoi uu ye n wai un tíru ye akópe le.

15

A ye lelee yé upócɔ ringmóópúse wa

¹ Tó mpí, tóo nní nfatene kέmεε m páápú, li pise re tóké pepεe ápi kahanε m papisi rinareí ne kutu ricɔ ari lelee ne ró n sá piwai yá. ² Li pise re mpá úye uké ye lisɔne wa

liké uucə larisi liké ne u n léni un ne nfatene kémeε papisi. ³ Kirisi úu pεé ne lελεε ne u n sá kutu cəłĕ, amá u pεε wailε yarε kai Nléécaasimé kémeε ukecáá n wólaalĕ tε: Alĕ nyĕ kapi pŕ́ Ulééca n lámaankεε ye kenécáá pεεmele. ⁴ Lĕ nnéi lεε nní hái mekeε-me n wólaalĕ ye wəlaalenle liké ne ró n céési. Li pise rε Nléécaasimé ritelĕ tĕ tiké tíyese təké pikáhá-káhá fe təké kə ne tirópəw n we tən ne lĕ kuu n yekei rε u yé ró pa mé. ⁵ Ulééca ye ye n wa usoi úú ne káhá-káhá uu kə ne uripəw n we uké tíyese təké Kirisi Yeesu mεwai n tikilĕ, rĕpá úye ne ucə pin ne kemúĕ kεse má. ⁶ Lĕ nnya, ani nónnénéi ripéne ani rinəw rise kémeε Urópiima Yeesu Kirisi Usaa Ulééca pakare.

Isoipuri nnéi nnya ke Kirisi úú ne Nsímé Kεcire ka

⁷ Ani nómenécəpεcire n̄səne m múinelĕ yarε ke Kirisi uu nó n̄ yəsí uu múlú mecə, liké ne Ulééca rinyiri riñtaáse nnya. ⁸ Asei kecáá, Kirisi ye pansεle Pisuifi ukeikó uké ne lĕ ke Ulééca úú pεε n yekei rε u yé pipisaayaha wa n wa nnya. Un lĕ n wa, liké pεε nyíse rε u ye lĕ kuu m̄ ma wale. ⁹ Mpuri sanε pikó pŕ́ né kə íwe ke Ulééca uu pi n tĕ nnya urinyiri ritaáse, yarε kai ke Nléécaasimé kémeε n wólaalĕ tε:

Lĕ nnya kam isoipuri kecəpε ripónyíri haane

am kə siyómε yom am̄ ne tipónyíri taáse. ¹⁰ Li kə wəlaalĕ tε:

Nó isoipuri, nó ne Ulééca pikó ani kesĕ mpəənarε yĕ! ¹¹ Li kə wəlaalĕ tε:

Nó isoipuri nnyí nnéi, ani Upíima rinyiri ritaáse,

Isoipuri nnyí nnéi iké u ritaáse! ¹² Esayi pŕ́ ne kə wəi rε:

Isai keyase ye sóntile keké isoipuri

pikó kecáá m paílĕ.

Pi yé kam apí ne u n tálĕ.

¹³ Uléecaa yee ye usoi ripoo n larukuse uké nfatene kani m má ne ritiki uú ne mpóonare ne nkíjñiñe meýã nó he. Nfáasone nnañe nké lē kani m mé titaáse.

Pòoli ye ncée mále uké wói yare kuu nní n wói

¹⁴ Pinémárecò, tinécúruu ñmaa ye nyule re no mpa yo kémee mewai sone waile. No kò menyuwe nnéi mále non kò tulaalē te nó fe ani nómenécòpecire n célaane.

¹⁵ Mpa ne lē, ne rítelē ntí kémee isímé inyine meýã ne kéyu mahanle am wólu ké ne lē kani pinyuwe m máálē nó léise. Uléecaa kefa kuu né n fénne yee lē ncée né he nen ne lē nó wólu.

¹⁶ U ne né ke fénnele re ké mpuri sane pikó kémee Yeesu Kirisi rinyiri riyóó. U né wéle uu ilúké yekei re ké Unsímé Kécire riyóó mpuri sane pikó piké ne m panse inyóonse yee ne Uléecaa n sá nnya. Nfáasone yé tíyese apí n we yare ihēe yee ne u n sá kapi ilúké n yekei.

¹⁷ Lē kam nní tó ne Kirisi Yeesu kupénecò kémee n wai nnya, né fe am Uléecaa keyu kémee rikókòri n wai.

¹⁸ Liriyíkí re ám yé kaha ké nféé nnyine rikpápa, insá lē ke Kirisi uú ne né rintíki uú ne wai re mpuri sane pikó piké ne Uléecaa n waise nkó. Nnésímé ne menéwai mee tíyese kuú ne lē wa, ái née wa.

¹⁹ Uléecaa Nfaasone mee lē mewaisaṅa ne mewai píima wapisi nné ne nyíse re n ñnañe mále. Lēle tíyese kam fe am hái Yerusalem-pò Kirisi Nsímé Kécire meýã yóó am ne Ilirii tulu.

²⁰ Ne waisēle re ké Nsímé Kécire riyóó kei ke úka úu kahane Kirisi nkó nka n kó ái kape wa re ne ucò rikui kuu n yekei kecáá mmele ritasi nnya.

²¹ Ne lē waile yare lē kapi Nléecaasímé kémee n wói re:

Pē kápi píkaí unsímé n símaalē yé kam api u yenu.

Pepēe ápi unkó nka n kómaalē yé kam api n-asei kom.

²² Lē nnya, kaí ne nkpéni tu, ám kahane kéyu n yē ké nókenéméé hapò. ²³ Amá pikei ápi nkpéni silō se-i ne né we. Háí aṅmē anyine-me kai ripóó né we re ké pilóólú

νό hapō. ²⁴ Amá ne lalē nen píyei Esipaanyi n tósu, ké nókenémee ritikipō ké nó rilóólú tóké nkáripī nókenékúrí tone rinéπόό riké kpu, ani pēe limemáá né léni am̄ ne nnécée nōj. ²⁵ Amá Yerusalem kam ituyē nnyí kémee tōsu ké ha Uléécaā pikó pēe kei-pō ní we lé kelenē. ²⁶ Uléécaā pikó pēe Masetuwaani ne Akayii-pō ní we ye símaane re piké siwóó tóhō piké ne Uléécaā pikó pēe Yerusalem kuyui ní we pin íwe má lé. ²⁷ Piricuruu pēe ne piripōō lē wa. Asei kecáá, li kō pēe pise re piké lē pi wa. Liriyíkí re Pisuífi ye Uléécaā piyulale ne mpuri sane pikó hóonele, ápi lē ke Uléécaā uu pi n he ne mpuri sane pikó yē. Lē nnya, li pise re mpuri sane pikó pōóké kō pē ne pilikó kapi m má lé. ²⁸ Nen pikei pē m masí, nen kō ítōhō iyē pi rimmúise, né pēe nókenémee ritiki am̄ ne Esipaanyi tómpō. ²⁹ Ne kō nyule re nen ha nókenéméé n hapō, Kirisi yé ne né ritiki uú ne meyá nó kpá.

³⁰ Pimárecō, Urópiíma Yeesu Kirisi rinyiri kéméé ne níla ke Nfáasone nn tó n he kéméé kam nó hmóópúsēlē te ani ye kenécáá Uléécaā yáási. Ani Uléécaā yáási ani atōpi né n léni re ³¹ am̄ kape pepēe ápi Yutee keteni-i Uléécaā m pakarelē anipe-i lóipō. Ani kō iwele ne né lé te Uléécaā pikó piké ha ítōhō iyē kam̄ ne nní Yerusalem n sí nsone yōsí. ³² Lin lē n wa, kam yé pēe nókenémee tuipō ne mpōōnare. Uléécaā un kō n la, am̄ nókenékúrí tone am nkáripī wénte. ³³ Uléécaā yee ye nkíhniye n he uké nónnénéí kekúrí n we. Amí!

16

Pōōli ye uricuruu pīsoi yáási

¹ Ne uróyēi Fepēe yee Senikirēesi-pō Uléécaā icápine kémee pikei n wai nó pááipōle. ² Ani nsone Upíima rinyiri kémee u yōsí yare kai m pise re Uléécaā pikó piké yóōine.

Ani kō ne kutu u n cālē, nōn lē nnēi kuu yé nō m pise re ani u wa kēmēe u léni. Uyē ticurruu ye kō pīsoi meyā lēnle uu kō nē léni.

³ Ani kō Pirisili ne Akilasi yáási. Pinékeico ye pi. Tó ne pē tōo kesé Kirisi Yeesu kekēi kēmēé we. ⁴ Pi nkpo heirele apí ne nnéfáa yósu. Ái menécíre nēe pi pōnēse. Uléecaa icápine nnyí nnēi pikó pēe mpuri sane pikó kēmēe n we ye kō pi pōnēsele. ⁵ Ani Kirisi pikó pēe ye pīkeyo-i n cápine nnēi yáási. Ani kō unésáne lala Epayinēeti yáási. Uyēe Asii kuwéé-mē mēfoi ne Kirisi kefa tēne. ⁶ Ani Maari ye nōkenécáa meyā n náasi yáási. ⁷ Ani pinémárecō Anturonikuusi ne Yuniyasi yáási. Tó ne pē ne pēe kesé kukpaniilee-i wele. Pi Kirisi pītume pinyine le ke pīsoi apí n la hái. Ticurruu pi pēe Kirisi pikó le nēe kelene panse uukó.

⁸ Ani Upíima kupénecō kēmēe unésáne lala kecire Ampiliyatuusi yáási. ⁹ Ani urókeico Uripēe yáási. Tó ne uyē tōo Kirisi pikēi kesé wai. Ani kō unésáne lala Sitakiisi yáási. ¹⁰ Ani Apeleesi ye n nyíse re u Kirisi ne kefa tenelēnle yáási. Ani kō Arisitopuuli keyo pikó yáási. ¹¹ Ani unémárecō Erootiyōo yáási. Ani Narisiisi keyo pikó pēe Upíima ne kefa n tenelē yáási. ¹² Ani Tirifēeni ne Tirifoosi yáási. Pinósi pinyine ye pi, pēe Upíima pikēi n wai. Ani Perisiiti yáási. Unósi unyine isoi kam n la hái lo. U meyā Upíima pikēi kēmēe náásile. ¹³ Ani Rufuusi ke Upíima uu n wēe ne uuni ke nēe ye kō n sēe re unēni yáási. ¹⁴ Ani Asenikiriti ne Filekōo ne Herimēesi ne Paturopasi ne Herimaasi ne pimárecō pēe pikēmēe n we yáási. ¹⁵ Ani Filolōki ne Yuli yáási ani kō Neree ne uuyei ne Olimpasi ne Uléecaa pikó pēe pikēmēe n we nnēi yáási.

¹⁶ Ani nōmenécōpēcire yáhaane ani memárecō pirane. Uléecaa icápine nnēi pikó ye nō yáási.

Nsímé tərəw

¹⁷ Pimáreco, ne ikari nó kpáselenle re ani nómenécíre tí ne pəpəe pikóólentene ne picókəi n sónaari. Lě kapi n wai ne lě kapi n céəsi ye ne icélaa iyě kani hí yəsí memíi wele. Ani pikekúrí rinyəsó. ¹⁸ Ái Urópiima Kirisi pikəi ke lipite pě mpuri api lě wai, amá pikuloi líkó kapi ne náási. Pi ye nnóolari ne akéhe ne fele api pəpəe api líka kumúhě n nyu kiraasente. ¹⁹ Amá in nów, mpa úye ye nyule lě kani Upiima m pakarelě. Lě nnya ke rinépwó ari nń nnya láárú. Ne la re ani mawéesesəhə m má non ne lisəne wai, nóinésoi iké n kpáiiłě non ne líkópe kaase. ²⁰ Uléécaə yee ye nkíhnihe n he yé nfáani Setani ritékéé uu nóanéna metene u wai.

Urópiima Yeesu uké ípəelée nó nyíse! ²¹ Unékəico Timotee ye nó yáási. Pinémáreco Lusiyuusi ne Yasəw ne Sosipatee pđ ne kə nó yáási.

²² Née Pəoli uteləwəle, Terituusi yee rítelé ntí hí wói. Né ne kə Upiima yee tó ne nnó m péneselě tinyiri ne nó yáási. ²³ Kayusi yee ukəyə-i kusáne né hí yəsí ye nó yáási. Ukəyə-i ke Kirisi pikó nnéi api ye cápine api keyóme yáási. Kuyu siwóó ucápine Erasiti ne urómáreco Kuwaritusi pđ ne kə nó yáási.

[²⁴ Urópiima Yeesu Kirisi uké ípəelée nónnénéi nyíse! Amí.]

Ipakare tərəw

²⁵ Ani tíye təké Uléécaə pakare. Liriyíki re u yé fe uu wai ani nfatene kéməe pelu. Yeesu Kirisi Nsímé Kəcire kam n yóólě kuu yé ne lě wa. Nkəməé kuu lələe hái mekəe-me m pékaalě lesene uké ró nyíse. ²⁶ Li nképəni lě ke antepuyəe api n wói ne rinów ke Utenəcírə Uléécaə uu n he nnya metéi kéməe léemele lin nyáni, ai kə nképəni tíyese ketě

nnéi pìsoi api li ceru piké nɛ Uléécáa n waise api kò nɛ kefa u tɛnɛ nnya.

²⁷ Uléécáa mɛcɪrɛ kóló yɛɛ mɛwéésɛsɔhɔ utɛ. Liké nɛ Yeesu Kirisi ritiki tóké nɛ ríyɔ u n waiselɛ hái nɛ rípá pýɛi-pɔ. Amí!

Nkomine Fal Ritɛlé Sola New Testament

copyright © 2010 UEEB/SIM au Benin

Language: Sola (Miyobe)

Translation by: SIM International

Sola, Nkomine Fal Ritɛlé

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Sep 2021 from source files dated 10 Sep 2021

1bac8ff9-a7c9-52ef-bb5e-7155dd6ba1a1